

علم تجربی چیست؟

- ④ منظور از علم در روانشناسی و سایر علوم، **علم تجربی** است.
- ④ در علوم تجربی از روش‌ها و ابزارهای **دقیق و قابل اندازه‌گیری** برای بررسی موضوع مورد مطالعه استفاده می‌شود.
- ④ در علوم تجربی، با کمک **مشاهده** و روش‌های مختلف، رابطه بین پدیده‌های طبیعی بررسی می‌شود.
- ④ برخی از مفاهیمی که کاربرد فراوانی در علوم تجربی دارند، عبارت‌اند از: ۱- **مسئله**؛ ۲- **فرضیه**؛ ۳- **اصول یا قوانین**؛ ۴- **نظریه**
- ④ پیوستگی این مفاهیم در تصویر زیر نشان داده شده است.

مسئله

- ④ پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود. (اولین فعالیت در پژوهش علمی، انتخاب مسئله است).
- ④ چند نمونه از مسائلی که توسط روان‌شناسان مطرح می‌شود، عبارت است از:
 - ۱- گذشت زمان چه تأثیری بر پایداری حافظه دارد؟
 - ۲- به چه میزان کودکان دبستانی در زمین بازی درگیر رفتار پرخاشگرانه می‌شوند؟
 - ۳- آیا تغییر در میزان تکلیف شب، تغییری در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی ایجاد می‌کند؟
 - ۴- چه ارتباطی بین میزان زمان مطالعه و نمرات امتحان پایان سال دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه وجود دارد؟

درسنامه

مسئله چیست؟

مسئله یک جمله سؤالی یا استفهامی است و از جایی آغاز می‌شود که در مورد یک موضوع، ابهام وجود داشته باشد. دکتر علی دلاور در کتاب روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی، برای روشن شدن این مطلب مثالی را از ون دالن (Van Dalen) که یکی از صاحب‌نظران در پژوهش علمی است، نقل می‌کند و می‌نویسد:

«فرض کنید در آخرین لحظات شب، صدای غرش آب شما را از خواب بیدار کرده است. با شنیدن صدای آب، در شرایط گیج‌کننده‌ای قرار می‌گیرید، به عبارت دیگر در شرایطی واقع می‌شوید که در آن مسئله‌ای وجود دارد و فوراً تلاش می‌کنید منبع مشکل را تعیین کنید. برای این کار چند سؤال در ذهن شما شکل می‌گیرد. «آیا لوله آب ترکیده است؟»، «آیا سیل جاری شده است؟»، «آیا آب از پیشامدگی لبه بام فرو ریخته است؟» در مورد مسائل علمی نیز چنین وضعیتی پیش می‌آید؛ یعنی مسئله علمی، زمانی مطرح می‌شود که پژوهشگر در مورد یک موضوع با ابهام مواجه می‌شود.

فرضیه

- ④ **فرضیه، پاسخ اولیه پژوهشگر به مسئله علمی است.**
- ④ فرضیه می‌تواند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال می‌آید، موجب طرح سؤال‌های دیگر نیز بشود.
- ④ فرضیه، یک **جمله خبری** و پاسخ اولیه، و تا حد ممکن سنجیده‌ای است که دانشمندان در بیشتر موارد، با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی، و یا با استفاده از قوه تخیلشان، در پاسخ به یک پرسش یا مسئله علمی مطرح می‌کنند.
- ④ سنجیده بودن فرضیه به چه معنا است؟ به این معنا است که براساس شانس و تصادف نیست، بلکه مبتنی بر **دانش و تجربه** است.
- ④ در کتاب درسی روان‌شناسی، برای درک بهتر مفهوم فرضیه، مثالی مطرح شده که در اینجا نیز همان مثال را بررسی می‌کنیم.

فرض کنیم پس از فراغ کس کردن یک مطلب، این سؤال در ذهن ما شکل بگیرد که «گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟»

- بسیاری از ما با این تجربه مواجه بوده‌ایم که گذشت زمان و استفاده نکردن از مطالبی که به حافظه سپرده‌ایم، دوام آن را کم‌رنگ می‌کند. با توجه به این تجربه، پاسخ سنجیده به این سؤال این خواهد بود که: «**گذشت زمان، باعث تضعیف حافظه می‌شود.**» این گزاره یک فرضیه است که پذیرفته شدن یا رد شدن آن، نیازمند آزمایش است.
- ④ برای پذیرفتن پاسخ اولیه ارائه شده به مسئله علمی و تأیید فرضیه، باید آن پاسخ را براساس مشاهدات تجربی بیازماییم و نتیجه به‌دست‌آمده را با یافته‌های پذیرفته‌شده (مقبول) در علم تجربی مطابقت دهیم. اگر مطابقت و همخوانی وجود داشته باشد، پاسخ ارائه شده پذیرفته می‌شود؛ اما اگر مطابقت و همخوانی وجود نداشته باشد، فرضیه رد می‌شود.

معتبر بودن و پذیرفته شدن یک فرضیه، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن نیست؛ چون ممکن است فرضیه‌ای که اکنون پذیرفته شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرست بودن آزمایش‌های قبلی و یا به دلیل تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان کنار گذاشته شده و نادرست تلقی شود.

فرضیه در صورت پذیرفته شدن، به یک قانون یا یک اصل تبدیل می‌شود.

تا اینجا با تعریف فرضیه آشنا شدیم. حالا می‌خواهیم بدانیم برای تشخیص اینکه آیا یک جمله به صورت فرضیه تدوین شده است، یا نه، به چه ویژگی‌هایی باید توجه داشته باشیم؟ این ویژگی‌ها عبارت است از:

۱- فرضیه، یک جمله خبری است که در پاسخ به پرسش بیان می‌شود. پس به صورت جمله سؤالی یا استفهامی تدوین نمی‌شود.

۲- فرضیه، یک بیان تأیید نشده از رابطه بین پدیده‌ها است. این رابطه می‌تواند ماهیت علی یا غیرعلی داشته باشد.

منظور از رابطه علی، رابطه علت و معلولی بین پدیده‌ها است. برای مثال در این فرضیه که: «گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود»، «گذشت زمان» به عنوان علت «تضعیف حافظه» بیان شده است. منظور از رابطه غیرعلی این است که رابطه بین پدیده‌ها به صورت علت و معلولی بیان نمی‌شود. برای مثال گفته می‌شود: «بین گذشت زمان و تضعیف حافظه، رابطه مستقیم وجود دارد».

(به این نکته باید توجه داشته باشیم که فرضیه، بیان تأیید نشده رابطه پدیده‌ها است. فرضیه را با تبیین که در مبحث اهداف علمی می‌خوانید، اشتباه نگیرید. در صورتی می‌توانیم جمله «گذشت زمان موجب تضعیف حافظه می‌شود» را به عنوان تبیین بپذیریم که مورد بررسی قرار گرفته باشد و رابطه گذشت زمان و تضعیف حافظه تأیید شده باشد).

۳- فرضیه باید مطابق تجربه یا اصول کلی دانش موجود باشد.

برای مثال، جمله «بین گذشت زمان و تضعیف حافظه، رابطه معکوس وجود دارد» به این معنی است که هرچه زمان بیشتری از یادگیری بگذرد، حافظه قوی‌تر می‌شود که با تجربه و اصول کلی واقعیت‌های علمی مطابقت ندارد.

۴- فرضیه با قطعیت بیان نمی‌شود. برای مثال نمی‌توانیم بگوییم: «گذشت زمان حتماً به تضعیف حافظه منجر می‌شود».

بیان یک جمله با واژه‌هایی مثل قطعاً، حتماً و مطمئناً، به این معنا است که آن را تأیید می‌کنیم؛ درحالی‌که یک فرضیه تدوین می‌شود تا مورد آزمون قرار بگیرد و در صورت درست بودن، تأیید و در صورت نادرست بودن، رد شود.

۵- فرضیه با مفاهیم ارزشی بیان نمی‌شود. برای مثال نمی‌توانیم بگوییم: «بین گذشت زمان و تضعیف حافظه، یک رابطه قابل قبول وجود دارد». چون مقیاس مشخصی برای اندازه‌گیری مفاهیمی مثل قابل قبول، بهتر، بدتر و یا عالی بودن، وجود ندارد و این مفاهیم با معیارهای علمی قابل اندازه‌گیری نیستند.

۶- فرضیه باید قابل آزمون باشد، یعنی باید در مورد چیزی باشد که امکان جمع‌آوری اطلاعات و بررسی تجربی آن وجود داشته باشد. برای مثال، امور فراطبیعی، آزمون‌پذیر نیستند و امکان جمع‌آوری اطلاعات به روش تجربی در مورد آن‌ها وجود ندارد.

با توجه به آنچه که در مورد ویژگی‌های فرضیه مطرح شده، به این پرسش پاسخ می‌دهیم.

پرسش: آیا جمله «اجرای برنامه مشاوره و راهنمایی در مدارس ابتدایی الزامی است»، یک فرضیه است؟

پاسخ این پرسش، منفی است. چون در این جمله، رابطه‌ای بین پدیده‌ها بیان نشده است. اگر گفته می‌شد: «اجرای برنامه مشاوره و راهنمایی در مدارس ابتدایی، توانایی کلامی دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد». فوراً می‌گفتیم: «در این جمله، رابطه بین افزایش توانایی کلامی و اجرای برنامه مشاوره بیان شده است». علاوه بر این، این جمله، یک جمله دستوری و به این معنی است که برنامه مشاوره و راهنمایی در مدرسه باید اجرا شود. مفاهیمی مثل، بایدها و نبایدها، درست و نادرست و خوب و بد، در اخلاق مطرح است.

چرا گفته می‌شود فرضیه باید رابطه مورد انتظار بین پدیده‌ها را بیان کند؟ زیرا دانشمندان علوم تجربی، از جمله روان‌شناسان، با بررسی تجربی روابط بین پدیده‌های طبیعی تلاش می‌کنند به مهم‌ترین علل بروز آن‌ها دست یابند تا بتوانند بروز پدیده‌ها را پیش‌بینی و کنترل کنند.

قانون یا اصل

یک فرضیه در صورت پذیرفته شدن، به یک اصل یا یک قانون علمی تبدیل می‌شود. برای مثال، در صورتی که فرضیه «گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود» براساس مشاهدات تجربی مورد آزمون قرار گیرد و پذیرفته شود، «تأثیر گذشت زمان بر تضعیف حافظه» به عنوان یک اصل یا قانون در روان‌شناسی پذیرفته می‌شود.

قانون یا اصل، بیان رابطه تأیید شده بین پدیده‌ها است.

نظریه

مجموعه منسجمی از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع، نظریه را تشکیل می‌دهند.

پس از کشف چندین قانون در یک زمینه علمی و ادغام این قوانین با یکدیگر، نظریه علمی شکل می‌گیرد. برای مثال، تضعیف حافظه علاوه بر گذشت زمان، تابع عوامل دیگری نیز هست. وقتی همه اصول حافظه در کنار هم قرار بگیرند، نظریه‌های فراموشی را شکل می‌دهند که یکی از نظریه‌های متعدد در روان‌شناسی است.

@ همهٔ علوم تجربی با نظریه‌ها سروکار دارند. در روان‌شناسی نیز نظریه‌های زیادی وجود دارد، برای مثال مفهوم یادگیری و چگونگی آن با نظریه‌های یادگیری تبیین می‌شود.

آموزش بر اساس پرسش و پاسخ

پاسخ پرسش‌های زیر را که در ارتباط با مبحث «علم تجربی چیست؟» طراحی شده‌اند، بررسی می‌کنیم.

پرسش ۱ این نکته که پاسخ ارائه شده به سؤال پژوهش با توجه به نتایج پژوهش‌های پیشین تدوین می‌شود، بیانگر چیست؟

(۲) پیوسته بودن بیان‌های علمی در یک پژوهش

(۱) تأیید پاسخ ارائه شده و تبدیل آن به قانون

(۴) سنجیده بودن پاسخ ارائه شده به سؤال پژوهش

(۳) همراهی پاسخ ارائه شده با طرح سؤال‌های دیگر

پاسخ

متن این پرسش کمی پیچیده است. ممکن است الآن که آن را بلافاصله بعد از مطالعهٔ مبحث «علم تجربی چیست؟» می‌خوانید، تشخیص موضوع مورد پرسش در آن کمی آسان باشد، اما وقتی در جلسهٔ کنکور، در لابه‌لای سؤال‌های دیگر با چنین پرسشی مواجه می‌شوید، پاسخ گفتن به آن دشوار می‌شود. در این شرایط، آنچه در فهم موضوع مورد پرسش به شما کمک می‌کند، تجزیهٔ متن آن و توجه به نشانه‌های درست در آن است. پس ابتدا متن این پرسش را تجزیه می‌کنیم و واژه‌ها یا عبارات کلیدی را از درون آن بیرون می‌آوریم: ۱- به سؤال پژوهش، پاسخ داده شده؛ ۲- این پاسخ با توجه به نتایج پژوهش‌های پیشین ارائه شده است.

منظور از پاسخ ارائه شده به سؤال پژوهش چیست؟ فرضیه. بیان یک فرضیه براساس نتایج پژوهش‌های پیشین، بیانگر چیست؟ اگر در این پرسش به جای «نتایج پژوهش‌های پیشین» به «تجربه‌ها و دانش قبلی» اشاره شده بود، پاسخ گفتن به آن برای ما آسان‌تر می‌شد؛ چون در کتاب درسی به آن اشاره شده است. اما منظور از «نتایج پژوهش‌های پیشین» همان «دانش قبلی» است، و تدوین یک فرضیه براساس دانش و تجربه‌های قبلی، بیانگر سنجیده بودن آن است. حالا اگر گزینه‌ها را بخوانیم، گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» را با اطمینان بیشتری رد می‌کنیم و به گزینهٔ «۴» می‌رسیم. عمل کردن از طریق حذف تدریجی گزینه‌ها نیز، بی‌ارتباط بودن گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» با متن پرسش را نشان می‌دهد.

پرسش ۲ کدام عبارت در ارتباط با فرضیه، درست است؟

(۲) پدیده‌های مورد بررسی را توصیف می‌کند.

(۱) درستی آن قابل اثبات است.

(۴) اولین مفهوم علمی در یک پژوهش است.

(۳) مورد آزمون قرار می‌گیرد.

پاسخ

برای پاسخ گفتن به این پرسش، گزینه‌های آن را تجزیه و تحلیل می‌کنیم. تشخیص اینکه گزینه‌های «۲» و «۴» نادرست هستند، کار چندان دشواری نیست. اما آیا گزینهٔ «۱» پاسخ این سؤال است؟ این گزینه نادرست است. اگر آن را برگزیده‌ای، علتش بی‌توجهی به تفاوت معنای «قابل اثبات» و «قابل تأیید» بوده است. علم هیچ‌چیز را اثبات نمی‌کند. بنابراین، فرضیه قابل اثبات نیست، بلکه مورد آزمون قرار می‌گیرد و به‌صورت تجربی بررسی می‌شود تا اگر درست باشد، درستی آن تأیید شود. پس گزینهٔ «۳» پاسخ درست این پرسش است.

فعالیت ۱-۳ کتاب درسی

بین مسئله، فرضیه، قانون و نظریه چه ارتباطی وجود دارد؟

اینکه بعد از طرح یک مسئله، فرضیه بیان می‌شود و تأیید تجربی آن فرضیه، قانون علمی را شکل می‌دهد، و از مجموع قوانین، نظریه شکل می‌گیرد، حاکی از وجود رابطهٔ پایین به بالا در بین این مفاهیم است. اما اینکه فرضیه بتواند موجب طرح سؤال‌های دیگر شود، و یا یک نظریه بتواند مسائل و فرضیه‌هایی را تولید کند که به‌طور تجربی قابل بررسی باشند، بیانگر وجود رابطهٔ بالا به پایین در بین این مفاهیم است.

علم روان‌شناسی چه هدف‌هایی را دنبال می‌کند؟

@ اهداف تمام علوم تجربی، از جمله علم روان‌شناسی، عبارت است از:

۱- توصیف؛ ۲- تبیین؛ ۳- پیش‌بینی؛ ۴- کنترل

توصیف

- منظور از توصیف، بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم یا موضوعی است که قصد بررسی آن را داریم.
- اولین قدم برای بررسی یک مسئله، ارائه توصیف روشن و تا حد ممکن دقیق از موضوع مورد مطالعه است. یعنی پیش از ورود به بررسی موضوعی که قصد مطالعه علمی آن را داریم، ابتدا باید بدانیم که با چه توصیفی از آن موضوع، می‌خواهیم به بررسی آن بپردازیم.

مثال‌ها

۱. فیزیک‌دانی که جرم مواد را مطالعه می‌کند، باید مفهوم جرم را به‌طور دقیق بیان کند، یعنی با ارائه توصیف دقیق از جرم، به‌طور دقیق روشن کند که منظور از جرم در مطالعه او چیست؟
۲. پیش از ورود به بررسی علمی مسئله «گذشت زمان چه تأثیری بر حافظه دارد؟»، ابتدا باید بدانیم که با چه توصیفی از «حافظه» می‌خواهیم به بررسی آن بپردازیم. برای مثال در توصیف حافظه می‌توان گفت: «حافظه یعنی قدرت یادآوری و بازشناسی خاطرات گذشته».
۳. پیش از ورود به بررسی علمی این مسئله که: «آیا افراد باهوش در زندگی موفق‌ترند؟»، ابتدا باید تعریف دقیقی از «هوش و افراد باهوش» و «موفقیت» ارائه شود و مشخص شود که این موضوعات با چه توصیفی بررسی می‌شوند.
۴. پیش از ورود به بررسی علمی این مسئله که: «تماشای فیلم‌های خشن در تلویزیون چه تأثیری بر رفتار پرخاشگرانه کودکان دارد؟»، ابتدا باید تعریف دقیقی از مفاهیم آن ارائه دهیم. برای این کار باید مشخص کنیم که منظور از فیلم‌های خشن، چه نوع فیلم‌هایی است؟ منظور از رفتار پرخاشگرانه چیست؟ آیا پرخاشگری بدنی مورد نظر است، یا پرخاشگری کلامی؟ و یا اینکه تمام انواع پرخاشگری را شامل می‌شود؟

- چگونگی توصیف هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تأثیر بسیار زیادی در بررسی علمی آن موضوع دارد. برای مثال، پژوهش علمی درباره انسان، از سوی دانشمندی که انسان را به‌عنوان موجود جسمانی توصیف می‌کند، بسیار متفاوت با پژوهش دانشمندی است که انسان را به‌عنوان موجودی توصیف می‌کند که دارای ابعاد مختلفی فراتر از بُعد جسمانی است.
- دانشمندان سعی می‌کنند در توصیف موضوعات و پدیده‌های مختلف، دقیق و بی‌طرف باشند.
- با وجود اینکه روان‌شناسان سعی می‌کنند در توصیف پدیده‌ها دقیق و بی‌طرف باشند، غالباً مانند سایر دانشمندان علوم تجربی تحت تأثیر پیش‌فرض‌ها، نظریات پذیرفته‌شده در علم، ارزش‌ها، و جهت‌گیری‌های موجود در ذهن خود قرار می‌گیرند، که این امر، تأثیر جدی بر مشاهده و دقت آن‌ها در توصیف پدیده‌ها می‌گذارد.

تبیین

- تبیین به بیان چرایی اتفاق افتادن پدیده‌ها اشاره دارد.
- زمانی که یک دانشمند پدیده‌ای را تبیین می‌کند، در حال بیان علل اتفاق افتادن یا علل بروز آن پدیده در جهان است.

مثال‌ها

۱. «تکرار به‌موقع خاطرات موجب تحکیم حافظه می‌شود.» (بیان چرایی یا بیان علت تحکیم حافظه)
۲. «گرما باعث انبساط فلز می‌شود.» (بیان چرایی یا بیان علت انبساط فلز)
۳. «امید به آینده، انگیزه پیشرفت را افزایش می‌دهد.» (بیان چرایی یا بیان علت افزایش انگیزه پیشرفت)

- همیشه این احتمال وجود دارد که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال درستی وجود داشته باشد (مثلاً چند نوع تبیین مختلف تجربی، یا تبیین عقلی، و یا تبیین دینی)؛ به همین دلیل، نباید با دست یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.
- روان‌شناسی در مقایسه با سایر علوم تجربی، در توصیف و تبیین پدیده‌های مورد مطالعه با دشواری‌های بیشتری مواجه است. مهم‌ترین دلیل این دشواری این است که پدیده‌های روان‌شناختی دارای ویژگی‌های مختلف و پیچیده‌ای هستند، و این موضوع، ارائه توصیف دقیق از پدیده‌ها را بسیار دشوار می‌سازد و باعث می‌شود پدیده‌ها از زوایای مختلف توصیف شوند؛ که در نتیجه آن، ما شاهد تبیین‌های متفاوت از این پدیده‌ها خواهیم بود.
- وجود تبیین‌های متفاوت برای یک پدیده خاص، به این معنی است که عوامل متعددی بر آن پدیده تأثیر دارند.
- برای مثال: انسان و رفتارهای او که موضوع مورد بررسی در روان‌شناسی است، دارای ابعاد و ویژگی‌های بسیار مختلف و پیچیده است. علاوه بر اینکه انسان جسم و بدن دارد، دارای ابعاد غیرجسمانی نیز هست که با بدن در ارتباط تنگاتنگی است. این امر، توصیف دقیق از موضوعات مربوط به انسان - مانند هوش، شناخت، عواطف، اراده و خود - را بسیار دشوار می‌سازد و در نتیجه، ما شاهد تبیین‌های متفاوت از این موضوعات در روان‌شناسی خواهیم بود.

۱۵۳. **گزینه ۱** - دستیابی به نتایج مشابه در آزمایش‌های مکرر، نتیجه تکرارپذیری یافته‌ها، و تسهیل اندازه‌گیری پدیده‌ها، نتیجه تعریف عملیاتی است.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۵۴. **گزینه ۳** - متن سؤال را تجزیه می‌کنیم: ۱- تحقیقی انجام شده و نشان داده که تماشای فیلم‌های خشونت‌آمیز در کودکان، موجب افزایش پرخاشگری در آن‌ها می‌شود. ۲- تحقیقات دیگری در موقعیت‌های مشابه این تحقیق انجام شده و همان نتیجه به دست آمده است.

از این دو مورد نتیجه می‌گیریم که نتایج در تحقیقات مکرری که در موقعیت مشابه انجام شده، تکرار شده است.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۵۵. **گزینه ۲** - هر پژوهشگر که تحقیقی را انجام می‌دهد، در صورتی می‌تواند یافته‌های افراد دیگری را که همان تحقیق را انجام داده‌اند، به دست آورد که ضوابط یا اصول علمی را در تحقیق رعایت کند.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۵۶. **گزینه ۱** - تکرار یافته‌های دیگران در بررسی‌های مکرر، در صورت رعایت ضوابط یا اصول علمی، امکان‌پذیر است.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۵۷. **گزینه ۳** - اگر نتایج به‌دست‌آمده از کاربرد یک روش در حل مسائل، توسط افراد دیگر قابل تکرار نباشد، آن روش در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۵۸. **گزینه ۴** - تکرارپذیری در بررسی پدیده‌های روان‌شناختی که در گزینه‌های «۱» و «۲» و «۳» به آن‌ها اشاره شده، کمتر از پدیده‌های مورد بررسی در سایر علوم تجربی، همچون علوم زیستی است که در گزینه «۴» به نمونه‌ای از پدیده‌های مورد بررسی در این علم اشاره شده است.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۵۹. **گزینه ۱** - پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت ضوابط اخلاقی در پژوهش‌های مربوط به انسان، و تأثیر ارزش‌ها در نوع نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی باعث شده که میزان تکرارپذیری یافته‌های به‌دست‌آمده در علم روان‌شناسی، کمتر از سایر علوم تجربی باشد.

صفحه ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی

۱۶۰. **گزینه ۲** - در گزینه «۲» به دلایل دشوار بودن دستیابی به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی اشاره نشده است.

صفحه ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی

۱۶۱. **گزینه ۴** - در گزینه «۴»، اگر فعل «است» به فعل «نیست» تبدیل شود، درست خواهد بود.

صفحه ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی

۱۶۲. **گزینه ۴** - دخالت ملاحظات اخلاقی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، و تأثیر ارزش‌ها در نوع نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی، موجب محدودیت روش علمی و در نتیجه، ناتوانی این روش در پاسخ‌گویی به همه پرسش‌های بشر امروز شده است.

صفحه ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی

۱۶۳. **گزینه ۴** - پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی، و تأثیر ارزش‌ها در نوع نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی، روش علمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ نه کاربردی‌ترین تعریف روش علمی را که در گزینه «۴» به آن اشاره شده است.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۶۴. **گزینه ۳** - رعایت مسائل اخلاقی و پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ پس روش‌های منحصربه‌فرد که در گزینه «۳» به آن اشاره شده، با این سؤال ارتباط ندارد.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۶۵. **گزینه ۲** - سیستماتیک (Systematic)، یعنی نظام‌دار بودن، به این معنی است که روش علمی باید تابع قواعد مشخصی باشد که به‌صورت منظم طی می‌شوند. طرح این سؤال برای تأکید بر توجه به معادل‌های انگلیسی مفاهیم مطرح‌شده در کتاب درسی است که در پانویس صفحات کتاب به آن‌ها اشاره شده و قابلیت طرح سؤال در مورد برخی از آن‌ها وجود دارد؛ بنابراین به این موارد نیز توجه داشته باشید. پروسه به معنی فرایند است؛ پس جریان رسیدن به هدف است.

پانویس صفحه ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی

۱۶۶. **گزینه ۴** - یکی از دلایل اصلی عدم وجود تعریف واحد از روان‌شناسی در بین روان‌شناسان، افزایش اطلاعات علم روان‌شناسی است؛ نه کمبود آن که در گزینه «۴» به آن اشاره شده است.

صفحه ۲۰ کتاب درسی

۱۶۷. **گزینه ۳** - علت عدم دستیابی به دیدگاهی منسجم در مورد برخی از مسائل علمی، تغییر توصیف و تبیین‌های موجود در علم مورد نظر است.

صفحه ۲۰ کتاب درسی

۱۴۱. **گزینه ۴** - در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» پدیده‌های روان‌شناختی مورد بررسی است؛ اما افزایش دمای کره زمین که در گزینه «۴» به آن اشاره شده، پدیده‌ای است که در زمین‌شناسی مطالعه می‌شود و تعریف عملیاتی آن آسان‌تر است.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۴۲. **گزینه ۳** - پدیده‌های روان‌شناختی ویژگی‌های پیچیده‌ای دارند، به همین دلیل افراد مختلف ممکن است آن‌ها را از زوایای مختلفی تعریف کنند و این امر، دستیابی به برداشت یکسان و ارائه تعریف عملیاتی از آن‌ها را دشوار می‌سازد.

صفحه ۱۹ کتاب درسی

۱۴۳. **گزینه ۴** - متغیر مقادیر و مقوله‌های مختلفی را شامل می‌شود. رتبه کلاسی (اول، دوم، سوم و ...)، جنسیت (مرد یا زن بودن) و راهبردهای حل مسئله (تحلیلی، خرد کردن و ...) مقوله‌های مختلف را شامل می‌شوند، اما مرد بودن، ثابت است و تنها شامل یک مقوله، یعنی «مرد» است؛ بنابراین متغیر نیست.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۴۴. **گزینه ۲** - تشخیص اینکه پردازش ادراکی، متغیر نیست، کار چندان دشواری نیست؛ چون پردازش ادراکی یک مقوله ثابت است اما وضعیت مردودی، یک متغیر است؛ چون بین دو وضعیت مردود بودن و مردود نبودن تغییر می‌کند.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۴۵. **گزینه ۴** - «وضعیت تأهل، یعنی متأهل بودن یا متأهل نبودن (مجرد بودن)، «نرخ بیماری (درصد افراد بیمار)» و «محل سکونت (یعنی ساکن روستا یا شهر بودن افراد)»، متغیر هستند، چون مقوله و مقادیر مختلفی را شامل می‌شوند؛ اما مجرد بودن، تنها شامل یک مقوله است؛ بنابراین متغیر محسوب نمی‌شود.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۴۶. **گزینه ۱** - در این پژوهش تأثیر «میزان تکرار» مطالب در «یادآوری آن» در «افراد ۱۵ و ۳۰ ساله» بررسی می‌شود، که همه این موارد مقادیر مختلفی را شامل می‌شوند. ولی «مطالب» اصلاً پدیده مورد بررسی در این پژوهش نیست؛ اما دقت داشته باشید که اگر در یک پژوهش، افراد در یک سن خاص بررسی شوند - برای مثال، فقط افراد ۱۵ ساله مورد بررسی باشند - سن در آن پژوهش، یک مقوله ثابت خواهد بود؛ نه متغیر، ولی سن در این پژوهش، شامل مقوله‌های ۱۵ و ۳۰ سالگی است؛ پس، متغیر است.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۴۷. **گزینه ۴** - در این تحقیق، تأثیر «مدت یادگیری» بر «میزان یادآوری» در «کودکان و بزرگسالان» بررسی می‌شود که متغیرهای این پژوهش هستند؛ چون هر یک از آن‌ها مقادیر و مقوله‌های مختلفی را در بر می‌گیرند، بنابراین «سن» هم که در گزینه «۳» به آن اشاره شده، متغیر این پژوهش است؛ چون شامل سنین دوره کودکی و سنین دوره بزرگسالی است، پس دقت داشته باشید که کودکان در این پژوهش، متغیر نیستند بلکه دوره سنی که بین دوره کودکی و دوره بزرگسالی تغییر می‌کند، متغیر است.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۴۸. **گزینه ۴** - در این پژوهش تأثیر «میزان رشد فیزیولوژیکی» و «میزان رشد اجتماعی» بر «میزان پیشرفت تحصیلی» کودکان ۹ ساله بررسی می‌شود. «میزان رشد فیزیولوژیکی»، «میزان رشد اجتماعی» و «میزان پیشرفت تحصیلی» متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش هستند؛ چون در همه افراد یکسان نیستند و می‌توانند مقادیر مختلفی را شامل شوند. اما سن در این پژوهش، متغیر نیست و مقدار ثابتی (یعنی فقط ۹ سالگی) را شامل می‌شود.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۴۹. **گزینه ۱** - در این پژوهش تأثیر «دو نوع آموزش یا روش تدریس» بر «میزان عملکرد» دانشجویانی که «دو نوع شخصیت (عینی‌گرا و ذهنی‌گرا)» دارند، بررسی می‌شود؛ بنابراین «روش تدریس»، «میزان عملکرد» و «شخصیت» متغیرهای این پژوهش هستند؛ چون «میزان عملکرد»، «روش تدریس» و «شخصیت»، مقوله‌های مختلف را شامل می‌شوند؛ اما «آموزش برنامه‌ای» یک مقوله است؛ پس متغیر نیست.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۵۰. **گزینه ۲** - جنس (مرد یا زن بودن)، میزان گرسنگی و میزان کمبود قند خون، مقوله و اندازه‌های مختلفی را شامل می‌شوند، اما سن افراد در این تحقیق در نظر گرفته نشده، بنابراین جزء متغیرهای آن نیست.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۱۵۱. **گزینه ۴** - گزینه «۴» در ارتباط با تعریف عملیاتی درست است؛ نه متغیر.

صفحه ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی

۱۵۲. **گزینه ۱** - نسبت دادن عدد به افراد و اشیا را اندازه‌گیری می‌نامند.

صفحه ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی

۱۷۸. **گزینه ۲** _ تجسم کردن در گزینه «۱»، تردید داشتن در تصمیم‌گیری در گزینه «۳» و یادآوری خاطرات گذشته در گزینه «۴»، فعالیت‌های ذهنی هستند، پس مستقیماً قابل مشاهده نیستند؛ اما تعقیب کردن یک شیء با چشم در گزینه «۲»، به‌طور مستقیم قابل مشاهده است.

۱۷۹. **گزینه ۴** _ دقت داشته باشید که در این سؤال، «رفتار»، یعنی فعالیت قابل مشاهده مستقیم مورد پرسش است. احساس ترشی در معده، احساس خشم و احساس نگرانی، به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیستند؛ پس رفتار محسوب نمی‌شوند، اما با مشت به صندلی فشار آوردن و زیر لب غر زدن، به‌طور مستقیم قابل مشاهده است.

۱۸۰. **گزینه ۳** _ در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به رفتارهایی اشاره شده است که به‌طور مستقیم قابل مشاهده هستند، اما عملکرد حافظه و یادگیری، به‌طور غیرمستقیم قابل مشاهده است.

۱۸۱. **گزینه ۲** _ در گزینه «۱» به فرایند توجه و در گزینه‌های «۳» و «۴» به ادراک اشاره شده است که هیچ‌یک از این‌ها به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیستند، اما نگاه کردن در گزینه «۲»، نمونه‌ای از رفتار است که به‌طور مستقیم قابل مشاهده است.

۱۸۲. **گزینه ۴** _ گنج شدن، یافتن راه‌حل و کشف روش باز کردن قوطی کنسرو، اتفاقاتی است که در ذهن ما می‌افتد و زمانی قابل مشاهده هستند که ما کارکرد قابل مشاهده آن‌ها را مشاهده کنیم؛ اما نوشتن، فعالیتی است که به‌طور مستقیم قابل مشاهده است.

۱۸۳. **گزینه ۳** _ بازیابی در گزینه «۱» به معنی بیرون کشیدن اطلاعات از حافظه است و به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیست. احساس خوشایند در گزینه «۲» یک حس درونی است و ما زمانی به آن پی می‌بریم که آثار آن در رفتار فردی که این حس را دارد نمایان شود، پس به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیست. حرکت چشم‌ها به هنگام تعقیب کردن یک شیء در گزینه «۳» رفتاری است که به‌طور مستقیم قابل مشاهده است. نگاه کردن به آینده در گزینه «۴» به معنی فکر کردن به آینده است، پس به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیست.

۱۸۴. **گزینه ۴** _ گزینه «۴» نادرست است؛ چون مطالعه رفتار در روان‌شناسی، به مطالعه رفتار انسان محدود نمی‌شود و شامل مطالعه رفتار حیوانات نیز هست.

۱۸۵. **گزینه ۳** _ احساس، نتیجه تحریک گیرنده‌های حسی است نه برعکس آن که در گزینه «۳» به آن اشاره شده است.

۱۸۶. **گزینه ۱** _ به نتیجه تحریک چشم (یا هر گیرنده حسی دیگری)، احساس گفته می‌شود. آنچه که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند، محرک نام دارد. انتخاب اطلاعات، به معنی توجه به اطلاعات است.

۱۸۷. **گزینه ۳** _ ادراک، فرایند تفسیر اطلاعات انتخاب‌شده و توجه، فرایند انتخاب اطلاعات دریافت‌شده (یا احساس‌شده) است.

۱۸۸. **گزینه ۲** _ حرکت دادن چشم‌ها به‌صورتی که بتوانیم همه جزئیات شیء احساس‌شده را ببینیم، به معنی انتخاب کردن آن شیء یا توجه کردن به آن است.

۱۸۹. **گزینه ۴** _ گزینه «۱» به توجه و گزینه‌های «۲» و «۳» به پیش از مرحله توجه اشاره دارند که صدا یا هر محرک دیگری در هیچ‌یک از این مراحل تعیین یا معنی‌دار و شناسایی نمی‌شود. در گزینه «۴» اما به ادراک اشاره شده است که به شناسایی محرک منجر می‌شود.

۱۹۰. **گزینه ۲** _ ماهیت یک شیء به معنی چستی آن است. وقتی ما می‌دانیم آنچه را که احساس می‌کنیم چیست - برای مثال، می‌دانیم که یک کتاب است - به آنچه احساس کردیم، معنا بخشیدیم، یعنی فرایند ادراک رخ داده است. منتسب کردن یک شیء یا محرک احساس‌شده به یک مقوله، نتیجه تفسیر و معنا بخشی به محرک و مربوط به فرایند ادراک است. باشناسی مداد نیز به معنی شکل‌گیری فرایند ادراک است. اما تداعی ذهنی مربوط به سطوح شناختی بالاتر از ادراک است و تفکر را درگیر می‌کند.

۱۹۱. **گزینه ۴** _ ادراک، فرایندی است که براساس آن، اطلاعات دریافت‌شده، تفسیر و تعبیر می‌شود.

۱۶۸. **گزینه ۴** _ نرسیدن به نظریه واحد یا دیدگاهی منسجم در برخی از مسائل علمی و یا تعریف یک علم، ناشی از تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود (یعنی بیان چستی و چرایی پدیده‌ها) در علم است.

۱۶۹. **گزینه ۱** _ در گزینه «۱» به دلیل ایجاد تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم اشاره نشده است.

۱۷۰. **گزینه ۲** _ خوب و بد، درست و نادرست، و باید‌ها و نباید‌ها در روان‌شناسی بررسی نمی‌شود. با این توضیح گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» رد می‌شوند.

۱۷۱. **گزینه ۴** _ فرایندهای ذهنی براساس آثار قابل مشاهده‌ای که دارند بررسی می‌شوند؛ نه براساس آثار غیرمحسوس آن‌ها.

۱۷۲. **گزینه ۳** _ رفتار، هر نوع فعالیتی است که به‌طور مستقیم قابل مشاهده باشد که تنها در گزینه «۳» به نمونه‌هایی از آن اشاره شده است.

۱۷۳. **گزینه ۳** _ موضوعات مورد بررسی در روان‌شناسی، رفتار و فرایندهای ذهنی است. رفتار به‌طور مستقیم، و فرایندهای ذهنی به‌طور غیرمستقیم، قابل مشاهده‌اند. گزینه‌های «۱» و «۲» به‌تنهایی پاسخ کامل این پرسش نیستند؛ پس نادرست هستند.

۱۷۴. **گزینه ۴** _ متن سؤال را تجزیه می‌کنیم: ۱- از دانش آموز خواسته شده مطلبی را بخواند. ۲- می‌خواهیم بفهمیم که آیا درس را یاد گرفته یا نه؟ چگونه به این موضوع پی می‌بریم؟

یادگیری، فرایند ذهنی است، پس باید آن را از طریق آثار قابل مشاهده‌ای که دارد بررسی کنیم. گزینه «۱» که اساساً نادرست است؛ چون رفتار به‌طور مستقیم مشاهده می‌شود. گزینه «۲» پاسخ این سؤال نیست؛ چون با مشاهده دانش آموزی که درس می‌خواند، فقط رفتار او را می‌بینیم؛ درحالی‌که یادگیری به فرایندهای ذهنی وابسته است که در ذهن انجام می‌شوند و به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیستند. گزینه «۳» نیز اساساً نادرست است؛ چون ماهیت فرایندهای شناختی نامشهود است و ما نمی‌توانیم آن‌ها را مشاهده کنیم. گزینه «۴» درست است؛ چون نتیجه مطالعه درس این است که دانش آموز بتواند به سؤال‌های مربوط به درس پاسخ دهد و این نتیجه، قابل مشاهده است؛ پس با مشاهده نتایج مطالعه درس (مشاهده آثار یادگیری درس) می‌فهمیم دانش آموز درس را یاد گرفته است.

۱۷۵. **گزینه ۴** _ در متن این پرسش، نه به تعریف روش علمی که در گزینه «۱» ارائه شده و نه به پردازش اطلاعات که نوع مفهومی آن در گزینه «۳» بیان شده، اشاره‌ای نشده است، بلکه به عملکرد موفقیت‌آمیز یک فرد در یادآوری اطلاعات اشاره شده است، پس گزینه «۲» نیز پاسخ این پرسش نیست؛ چون برای یادآوری اطلاعات، به ذخیره آن اطلاعات نیاز است که از مرحله توجه فراتر می‌رود و در مراحل بالاتر، یعنی در مرحله حافظه اتفاق می‌افتد. اما گزینه «۴» درست است؛ چون یادآوری اطلاعات، فرایندی است که از طریق مشاهده نتایجی که در بر دارد - مثل مشاهده عملکرد موفق فرد در یادآوری اطلاعات - یعنی به‌صورت غیرمستقیم استنباط می‌شود.

۱۷۶. **گزینه ۱** _ به گزینه‌ها نگاه کنید. در هر یک از آن‌ها چه چیزی مورد پرسش است؟ در گزینه «۱» جویدن ناخن‌ها، در گزینه «۲» تشخیص تفاوت تصاویر، در گزینه «۳» یادگیری نحوه پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و در گزینه «۴» توانایی یادآوری اطلاعات. حالا باید ببینیم برای پاسخ‌گویی به کدامیک از این موارد به روش‌های غیرمستقیم نیاز نداریم و به‌طور مستقیم می‌توانیم به آن پی ببریم؟ در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» فرایندهای ذهنی مورد پرسش است که مستقیماً قابل مشاهده نیستند و ما برای یافتن پاسخ آن‌ها باید از روش‌های غیرمستقیم استفاده کنیم، یعنی از نسرین بخواهیم اطلاعات را بازیابی کند، از امین بخواهیم به پرسش‌ها پاسخ دهد و از مریم در مورد تفاوت تصاویر سؤال کنیم، اما برای پاسخ گفتن به پرسش گزینه «۱»، کافی است علی را مستقیماً زیر نظر بگیریم و رفتارش را مشاهده کنیم تا ببینیم آیا ناخن‌هایش را می‌جوید؟

۱۷۷. **گزینه ۲** _ تحرک (حرکت کردن)، تبسم (لبخند زدن) و تکلم (صحبت کردن) به‌طور مستقیم قابل مشاهده هستند؛ اما تنفر یک فرد، به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیست.

۲۰۷. گزینه ۲. ناخوانا بودن دست‌خط به این معنی است که خواندن آن قطعاً به‌صورت خودکار انجام نمی‌شود و پردازش ویژگی‌های ظاهری و حسی که از دست‌خط دریافت می‌شود نیز برای خواندن آن کافی نیست، اما وقتی یک داروساز آن را می‌بیند، بعد از مورد توجه قرار دادن اطلاعات دریافت‌شده از آن و ادراک این اطلاعات، با توجه به دانش پیشین خود در مورد داروها و تجربه‌ای که در خواندن دست‌خط پزشکان دارد، می‌تواند آن را بخواند؛ یعنی برای خواندن آن پردازش مفهومی را به کار می‌گیرد. گزینه «۴» نیز نادرست است؛ چون خواندن دست‌خط ناخوانا، بدون استفاده از اطلاعات و ربط دادن آن‌ها به دانش پیشین ممکن نخواهد بود.

۲۰۸. گزینه ۱. معنی کلمه «شیر» در دو جمله مذکور متفاوت است و فهم این تفاوت، از طریق درک معنی جمله‌ها امکان‌پذیر خواهد بود، یعنی لازم است بین کلمه شیر و کلمات دیگر در هر یک از جمله‌ها رابطه مفهومی برقرار شود، پس نیازمند پردازش مفهومی است.

۲۰۹. گزینه ۳. زبان مورد نظر آشنا نیست، پس دانشی در مورد آن وجود ندارد؛ به همین دلیل، اصوات به‌صورت پیوسته درک می‌شود و کلمات از هم تشخیص داده نمی‌شوند؛ بنابراین فهم و دریافت اطلاعات صرفاً به ویژگی‌های حسی دریافت‌شده از زبان ناآشنا تکیه دارد.

۲۱۰. گزینه ۴. شناسایی یک چراغ براساس اشکال هندسی ساده آن، به معنی شناسایی چراغ براساس شکل ظاهری آن است؛ بنابراین حاصل پردازش ادراکی است. شناسایی یک چراغ به‌عنوان چراغ خواب، با توجه به قرار گرفتن آن در کنار تختخواب، بیانگر به‌کارگیری دانش پیشین و ارتباط برقرار کردن بین چراغ و تختخواب است که حاصل پردازش مفهومی است.

۲۱۱. گزینه ۳. ما می‌دانیم که شناخت حاصل از پردازش ادراکی در مقایسه با شناخت حاصل از پردازش مفهومی، کارایی کمتری دارد، پس گزینه‌ای پاسخ این پرسش است که در آن به پردازش ادراکی اشاره شده باشد. پردازش اطلاعات در گزینه «۳» از نوع ادراکی است؛ چون بر ویژگی‌های ظاهری که از طریق حواس دریافت می‌شود تکیه دارد. اما پردازش در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» از نوع مفهومی است؛ چون نیازمند به‌کارگیری دانش پیشین است.

۲۱۲. گزینه ۴. در این پژوهش، مدت‌زمان بازی کودکان با انواع اسباب‌بازی؛ یعنی مدت انجام رفتار، مشاهده و ثبت شده است؛ پس، از روش مشاهده استفاده شده که در گزینه «۴» به ویژگی این روش اشاره شده است؛ اما در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» به‌ترتیب، به ویژگی‌های روش مصاحبه، پرسش‌نامه و آزمون اشاره شده است.

۲۱۳. گزینه ۲. جمع‌آوری اطلاعات در مورد نحوه تعامل دو فرد از پشت آینه دوطرفه؛ به معنی مشاهده رفتار آن‌ها در محیطی است که محقق ترتیب داده، یعنی در محیط آزمایشگاهی.

۲۱۴. گزینه ۴. نکته کلیدی در این پرسش، جمع‌آوری اطلاعات در مورد رفتار پرخاشگری در زمین بازی است که به مشاهده در محیط طبیعی اشاره دارد.

۲۱۵. گزینه ۴. عبارت کلیدی در این پرسش، عبارت «مراجعه پژوهشگر به محیط واقعی زندگی و جمع‌آوری اطلاعات» است که به ویژگی روش مشاهده اشاره دارد.

۲۱۶. گزینه ۱. جویده‌جویده، یا تودماغی و یا با صدای نازک حرف زدن، رفتارهای قابل مشاهده‌ای هستند که از طریق مشاهده می‌توان در مورد آن‌ها به جمع‌آوری اطلاعات پرداخت.

۲۱۷. گزینه ۳. جمع‌آوری اطلاعات در محیط واقعی و طبیعی افراد، با استفاده از روش مشاهده صورت می‌گیرد که در گزینه «۳» به ویژگی آن اشاره شده است.

۲۱۸. گزینه ۱. اخذ اطلاعات عمیق، ویژگی روش مصاحبه کیفی است که در کتاب درسی به آن اشاره نشده است.

۲۱۹. گزینه ۳. ویژگی روش مشاهده این است که اولاً، اطلاعات جمع‌آوری‌شده از طریق آن مربوط به الگوهای رفتاری قابل مشاهده است و دوماً، متغیر در این روش تغییر داده نمی‌شود و اطلاعات، صرفاً مشاهده و ثبت می‌شود. این ویژگی‌ها در مورد

۱۹۲. گزینه ۲. گزینه «۱» نادرست است، چون همان‌طور که در درس چهار مطالعه خواهید کرد، «بازیابی» به معنی بیرون کشیدن اطلاعات از حافظه است، و بیرون کشیدن اطلاعات از حافظه منجر به دستیابی به مراتب بالاتر شناخت نمی‌شود. در گزینه «۳» اگر فعل «ندارند» به فعل «دارند» تبدیل می‌شود، درست بود. گزینه «۴» نیز نادرست است؛ زیرا استنباط از اطلاعات، زمانی امکان‌پذیر است که اطلاعات در حافظه ذخیره شده باشد. اما چرا گزینه «۲» درست است؟ چون انسان‌ها سعی می‌کنند از اطلاعات خام موجود در حافظه استفاده کنند و استنباط‌های زیادی از آن‌ها داشته باشند و به مراتب بالاتر شناخت دست یابند.

۱۹۳. گزینه ۱. استنباط از اطلاعات، در مرحله تفکر صورت می‌گیرد؛ یعنی بعد از نگهداری اطلاعات در حافظه.

۱۹۴. گزینه ۴. استنباط‌های زیاد از اطلاعات موجود در حافظه، موجب دستیابی به مراتب بالاتر شناخت می‌شود.

۱۹۵. گزینه ۲. شناخت پایه شامل توجه، ادراک و حافظه است که در گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» به آن‌ها اشاره شده است.

۱۹۶. گزینه ۳. مراحل شکل‌گیری شناخت، به ترتیب زیر است: تحریک گیرنده ← احساس ← توجه ← ادراک ← حافظه ← استدلال ← قضاوت ← حل مسئله ← تصمیم‌گیری

۱۹۷. گزینه ۲. منظور از دریافت و فهم بیشتر اطلاعات، پردازش است که در انسان‌ها به یک شیوه صورت نمی‌گیرد.

۱۹۸. گزینه ۳. هرچه پردازش مفهومی‌تر باشد، شناخت پایدارتر و کارآمدتر خواهد بود.

۱۹۹. گزینه ۱. گزینه «۱» درست است؛ چون شناخت شکل گرفته در پردازش مفهومی، کارآمدتر از پردازش ادراکی است و در این گزینه به کارآمدتر بودن حل مسئله براساس پردازش مفهومی اشاره شده است. گزینه «۲» نادرست است. گزینه «۳» نیز نادرست است، چون در کتاب درسی به تصمیم‌گیری براساس پردازش ادراکی اشاره شده، پس توجه به محرک، بالاترین مرحله شناخت در پردازش ادراکی نیست. در کتاب درسی به آنچه در گزینه «۴» گفته شده، اشاره نشده است. فقط گفته شده «انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند»، یعنی یا پردازش آن‌ها از نوع ادراکی است که صرفاً بر ویژگی‌های حسی تکیه دارد و یا از نوع مفهومی است که براساس ویژگی‌های حسی و کیفی صورت می‌گیرد.

۲۰۰. گزینه ۳. هرچه از مراتب پایین تفکر به مراتب بالاتر آن می‌رویم، دریافت و فهم اطلاعات (پردازش اطلاعات) پیچیده‌تر می‌شود.

۲۰۱. گزینه ۴. هرچه از شناخت پایه به سمت شناخت عالی می‌رویم، پردازش اطلاعات پیچیده‌تر می‌شود؛ پس اگر از شناخت عالی به سمت شناخت پایه برویم، پیچیدگی پردازش اطلاعات کاهش می‌یابد.

۲۰۲. گزینه ۳. عالی‌ترین مراتب شناخت ← حل مسئله و تصمیم‌گیری پایین‌ترین مرتبه شناخت ← توجه

۲۰۳. گزینه ۱. فرایند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نامیده می‌شود. دریافت و فهم بیشتر اطلاعات به معنی پردازش است که اگر براساس ویژگی‌های حسی و کیفی باشد، پردازش مفهومی است.

۲۰۴. گزینه ۲. یافتن کلمات سه‌حرفی در یک متن، متکی بر اطلاعات حسی است که از طریق مشاهده کلمات دریافت می‌شود، پس پردازش آن از نوع ادراکی است. جایگزین کردن کلمات متضاد به‌جای کلماتی که در یک متن می‌خوانیم، نیازمند درک معنای کلمه و برقراری ارتباط بین اطلاعات جدید و دانش پیشین است؛ پس، از نوع مفهومی است.

۲۰۵. گزینه ۳. انتخاب لباس براساس رنگ، به معنی تصمیم‌گیری براساس ویژگی‌های حسی و ظاهری لباس است؛ بنابراین از نوع پردازش ادراکی است، ولی در نظر گرفتن کیفیت و دوام لباس، به معنی فراتر رفتن از ویژگی‌های حسی و به‌کارگیری دانش و تجربه پیشین در انتخاب لباس است؛ بنابراین از نوع پردازش مفهومی است.

۲۰۶. گزینه ۲. خرید اسباب‌بازی براساس اندازه آن، بیانگر تصمیم‌گیری براساس اطلاعات حسی، و به‌کارگیری پردازش ادراکی است.

بررسی‌های تجربی و مطابقت نتایج آن با یافته‌های پذیرفته‌شده علمی، مورد قبول واقع می‌شود، و در صورت عدم مطابقت، رد خواهد شد. **صفحه ۱۲ کتاب درسی**

۲۶. گزینه ۴. جمله خبری که در پاسخ به مسئله تدوین شده، فرضیه است، و سنجیده بودن آن، به این معنی است که مبتنی بر دانش و تجربه است. **صفحه ۱۲ کتاب درسی**

۲۷. گزینه ۳. جمله ذکرشده در متن سؤال، یک فرضیه است. چرا گزینه «۱» نادرست است؟ چون در متن سؤال به آزمون شدن و بررسی علمی و در نهایت، به پذیرفته شدن آن اشاره نشده است. دقت داشته باشید که تفاوت فرضیه و قانون یا اصل، این است که فرضیه یک بیان تأییدنشده است، ولی قانون، فرضیه‌ای است که به صورت علمی بررسی و تأیید شده است. **صفحه ۱۲ کتاب درسی**

۲۸. گزینه ۲. گزینه «۱» به صورت فرضیه تدوین نشده است؛ چون باید‌ها و نباید‌ها در اخلاق مطرح است؛ نه در روان‌شناسی. گزینه‌های «۳» و «۴» نیز سؤال هستند. اما «بالاتر» در گزینه «۲» در ارتباط هوش یک مفهوم کلی است؛ نه مفهوم ارزشی؛ چون هوش افراد با استفاده از آزمون‌های هوش اندازه‌گیری، و با یک عدد بیان می‌شود که این عدد می‌تواند بالا یا پایین باشد، برای مثال نمره ۹۰ در آزمون هوش بالاتر از نمره ۷۵ است. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۲۹. گزینه ۳. گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به صورت سؤال طرح شده‌اند. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۰. گزینه ۱. گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به صورت سؤال طرح شده‌اند. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۱. گزینه ۴. گزینه «۱» به شکل سؤال مطرح شده، گزینه «۲» با قطعیت و گزینه «۳» به صورت ارزشی بیان شده است. منظور از رابطه معکوس میان میزان اضطراب و کیفیت یادگیری که در گزینه «۴» به آن اشاره شده، این است که میزان اضطراب و کیفیت یادگیری، در جهت عکس هم تغییر می‌کنند؛ یعنی هرچه میزان اضطراب بیشتر باشد، کیفیت یادگیری کمتر می‌شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۲. گزینه ۴. گزینه «۱» به رابطه تماشای فیلم‌های خشن و تقویت پرخاشگری در کودکان، گزینه «۲» رابطه میان ارتباط عزت‌نفس و میزان پیشرفت تحصیلی و گزینه «۳» به رابطه اضطراب و جنسیت (دختر و پسر بودن) اشاره دارد، اما گزینه «۴» نه تنها بیانگر رابطه بین پدیده‌ها نیست، بلکه با مفاهیم اخلاقی و ارزشی بیان شده است. مفاهیمی مثل خوب و بد در اخلاق مطرح است. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۳. گزینه ۴. برای پذیرش و تأیید یک فرضیه یا کنار گذاشتن آن، لازم است آن فرضیه را به صورت تجربی بیازماییم و نتایج به دست آمده را با یافته‌های پذیرفته‌شده علمی مطابقت دهیم که در صورت همخوانی داشتن، تأیید و در صورت عدم همخوانی، رد می‌شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۴. گزینه ۴. گزینه «۱» نادرست است؛ چون تغییر پیش‌فرض‌ها یکی از دلایلی است که به نادرست تلقی شدن فرضیه پذیرفته‌شده منجر می‌شود. گزینه «۲» نیز نادرست است؛ چون فرضیه‌هایی که مورد آزمون قرار گرفته‌اند و نتایج آن‌ها با یافته‌های مقبول علمی همخوان است، ممکن است بعد از مدتی بنا به دلایلی که در صفحه ۱۳ کتاب درسی ذکر شده، نادرست تلقی شوند. گزینه «۳» نادرست است؛ چون علاوه بر تخیلات دانشمندان، دانش و تجربه‌های قبلی آنان نیز از جمله منابع مهم بیان فرضیه‌ها هستند. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۵. گزینه ۱. چگونگی توصیف پدیده‌ها تأثیر بسیار زیادی در مواجهه با آن پدیده و بررسی علمی آن دارد، بنابراین، گزینه «۱» نادرست است. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۶. گزینه ۳. در گزینه «۳» به ویژگی تکرارپذیری اشاره شده که اگر نتایج به دست آمده از آزمون یک فرضیه تکرار شود، به معنی تأیید آن فرضیه است؛ نه نادرست تلقی شدن آن. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۷. گزینه ۲. با مطالعه چند تست قبلی یاد گرفتید که یک فرضیه که مورد تأیید علمی قرار گرفته است ممکن است بعد از مدتی، بنا به دلایلی که در صفحه ۱۳ کتاب درسی به آن‌ها اشاره شده است، نادرست تلقی شود. حالا شما باید بگویید که علت این موضوع از کدام گزینه برداشت می‌شود؟ گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اساساً نادرست هستند. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۸. گزینه ۲. پاسخ این سؤال، نظریه نیست؛ چون نظریه از مجموع قوانین مختلف تشکیل می‌شود؛ درحالی‌که در این پرسش فقط یک موضوع، یعنی «تأثیر حرارت بر انبساط فلزات» بررسی می‌شود، که تأیید آن در آزمایش‌های گوناگون بر روی فلزات مختلف، به یک قانون کلی، یعنی به «انبساط فلزات بر اثر حرارت» منجر می‌شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۳۹. گزینه ۱. بررسی تأثیر گذشت زمان و تضعیف حافظه به معنی بررسی فرضیه‌ای است که رابطه گذشت زمان و تضعیف حافظه را بیان می‌کند، و در صورت تأیید تجربی آن، به قانون تبدیل می‌شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۴۰. گزینه ۳. تا زمانی که گزاره «پاداش دادن در مقابل یک رفتار، در تکرار آن رفتار مؤثر است» به شکل تجربی بررسی و تأیید نشده باشد، یک فرضیه است، اما بعد از اینکه به صورت تجربی بررسی و تأیید شد، به یک اصل یا قانون علمی تبدیل می‌شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۴۱. گزینه ۲. وقتی که همه اصول یا قوانین مربوط به حافظه کنار هم قرار بگیرند، نظریه‌های فراموشی شکل می‌گیرد. **صفحه ۱۳ کتاب درسی**

۴۲. گزینه ۴. از آنجا که در کتاب درسی به این موضوع اشاره نشده است، پاسخ گفتن به آن کمی دشوار است، اما به این نکته توجه داشته باشید که امکان طرح چنین پرسش‌هایی در آزمون سراسری وجود دارد و شما باید راه پاسخ گفتن به این نوع از پرسش‌ها را یاد بگیرید. حالا ببینیم چگونه باید به این پرسش پاسخ دهیم. قطعاً با تکیه بر متن این پرسش، نمی‌توانیم به آن پاسخ دهیم؛ پس به گزینه‌ها مراجعه می‌کنیم. در گزینه‌های «۱» و «۳» به «توصیف» اشاره شده و از گزینه «۲» نیز مفهوم تبیین برداشت نمی‌شود، اما در گزینه «۴» به مفهوم نظریه اشاره شده که چگونگی پدیده‌ها را تبیین می‌کند، مانند نظریه‌های فراموشی که چگونگی فراموشی را تبیین می‌کنند. **صفحه ۱۳ کتاب درسی**

۴۳. گزینه ۴. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به مواردی اشاره شده که هیچ‌یک از آن‌ها مفهوم پدیده‌ها و چگونگی آن‌ها را تبیین نمی‌کنند؛ اما همان‌طور که در پاسخ پرسش قبلی گفته شد، نظریه‌ها مفهوم پدیده‌ها و چگونگی آن‌ها را تبیین می‌کنند. **صفحه ۱۳ کتاب درسی**

۴۴. گزینه ۱. مجموعه‌ای از فرضیه‌های تأییدشده، به مجموعه‌ای از قوانین و در نهایت به نظریه علمی تبدیل می‌شوند، اما یک فرضیه تأییدشده، تنها به یک قانون علمی تبدیل می‌شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۴۵. گزینه ۳. گزینه «۱» درست است. بعد از طرح مسئله، فرضیه تدوین می‌شود. گزینه «۲» نیز درست است. اما منابعی که فرضیه‌ها براساس آن‌ها بیان می‌شوند، دانش و تجربه‌های قبلی و تخیل پژوهشگران است؛ پس گزینه «۳» نادرست است. گزینه «۴» درست است؛ چون پژوهش علمی با طرح مسئله آغاز می‌شود. **صفحه ۱۲ کتاب درسی**

۴۶. گزینه ۱. جمله مورد انتظارات پژوهشگر که رابطه بین پدیده‌ها را بیان می‌کند، فرضیه است؛ نه قانون؛ پس گزینه «۱» نادرست است. گزینه «۲» درست است، آن را در کتاب خوانده‌اید. گزینه «۳» نیز درست است؛ چون فرضیه، پاسخی است که رابطه بین پدیده‌ها را بیان می‌کند و یک پاسخ آزمون‌نشده است. گزینه «۴» درست است؛ چون در آن به رابطه بین پدیده‌ها اشاره شده که به صورت تجربی بررسی و تأیید شده است. وقتی یک فرضیه که رابطه بین پدیده‌ها را بیان می‌کند، به صورت تجربی بررسی و تأیید شود، به قانون تبدیل می‌شود. **صفحه ۱۲ کتاب درسی**

۴۷. گزینه ۲. گزینه «۱» درست است، اما گزینه «۲» نادرست است؛ چون وقتی مشاهدات یک پژوهشگر، پرسش‌هایی را در ذهن او شکل می‌دهد، او فرضیه یا فرضیه‌هایی را در پاسخ به آن پرسش فرمول‌بندی می‌کند؛ پس پرسش‌ها، تدوین فرضیه‌ها را به دنبال دارد؛ نه قانون. تشخیص درست بودن گزینه‌های «۳» و «۴» هم که دشوار نیست. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۴۸. گزینه ۳. گزینه «۳» نادرست است؛ چون نظریه از مجموعه‌ای از قوانین شکل می‌گیرد؛ نه از یک فرضیه که مورد تأیید قرار گرفته است. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۴۹. گزینه ۳. گزینه «۱» نادرست است؛ چون نظریه از ترکیب چند اصل تشکیل می‌شود؛ نه برعکس آن. گزینه «۲» نیز نادرست است؛ چون پاسخ اولیه به مسئله، فرضیه نام دارد. گزینه «۳» درست است. گزینه «۴» نادرست است؛ چون فرضیه است که به طور تجربی آزمون می‌شود تا درست یا نادرست بودن آن مشخص شود. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

کتاب با سؤال‌های مرتبط با آن مواجه شده‌اید، اما اگر باز هم نتوانستید به یاد بیاورید، بخش دوم گزینه «۴» (یکی از گزینه‌های باقی‌مانده) را بخوانید که در آن به «نتیجه» عدم وجود تعریف واحد از روان‌شناسی اشاره شده است. شاید با خواندن این عبارت راحت‌تر بتوانید عدم ارتباط آن را با عبارت دوم تشخیص داده و آن را حذف کنید، اما برای اطمینان یافتن از پاسخ خود می‌توانید عبارت سوم را نیز بررسی کنید. بعد از خواندن عبارت سوم، سعی کنید آن را تجزیه و تحلیل کنید. در این عبارت «شرایط ضروری برای رسیدن به نتایج یکسان و تأیید فرضیه در بررسی‌های متعدد» مورد پرسش است. باید از خودتان بپرسید: منظور از «رسیدن به نتایج یکسان و تأیید فرضیه در بررسی‌های متعدد» چیست؟ این سؤال کمک می‌کند که بتوانید ارتباط آن را با ویژگی تکرارپذیری روش علمی به یاد بیاورید، و وقتی به بخش سوم گزینه «۱» نگاه می‌کنید، از پاسخ خود اطمینان بیابید.

صفحه ۱۸ تا ۲۰ کتاب درسی

۲۶۱. گزینه «۴» «ارائه تعریف دقیق و قابل اندازه‌گیری» در آیتم اول، بیانگر تعریف عملیاتی است که نتیجه آن، دستیابی به برداشت‌های یکسان از پدیده‌های مورد بررسی است. تا اینجا می‌توانیم گزینه‌های «۲ و ۳» را حذف کنیم. تأکید بر ویژگی‌های حسی و کیفی» در آیتم دوم، مربوط به پردازش مفهومی است که نتیجه آن، پایدار و کارآمد بودن پردازش است و شما می‌دانید که پردازش به معنی دریافت و فهم بیشتر از اطلاعات است. پاسخ گفتن به آیتم دوم، موجب حذف گزینه «۱» می‌شود. اما «دستیابی به نتایج شخصی در بررسی موقعیت نامعین» در آیتم سوم، به معنی عدم تکرارپذیری نتایج به‌دست‌آمده است، و عدم تکرارپذیری نتایج یک بررسی، به معنی علمی نبودن روش به کارگرفته‌شده در آن است که در نتیجه، به روشن‌سازی موقعیت ناشناخته منجر نخواهد شد.

صفحه ۱۹، ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی

۲۶۲. گزینه «۳» برای پاسخ گفتن به آیتم اول باید تعریف روان‌شناسی را به یاد بیاورید که عبارت است از: «مطالعه علمی رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)». پس موضوع روان‌شناسی، رفتار و شناخت است. در این مرحله، گزینه‌های «۱ و ۴» حذف می‌شوند. در مورد آیتم دوم، شما می‌دانید که فرایندهای ذهنی به‌طور غیرمستقیم، یعنی از طریق آثار قابل مشاهده یا آثار عینی آن‌ها، بررسی می‌شوند؛ پس بخش دوم گزینه‌های باقی‌مانده «۲ و ۳» در هر دو گزینه درست است. پیش از بررسی آیتم سوم، به بخش سوم این گزینه‌ها توجه کنید. پاسخ بخش سوم در هر دوی آن‌ها مشابه هم است، پس وقت را تلف نمی‌کنیم و به آیتم آخر پاسخ می‌دهیم که بسیار ساده است. رفتار، فعالیت قابل مشاهده مستقیم جانداران است.

صفحه ۲۰ کتاب درسی

۲۶۳. گزینه «۲» در عبارت اول، «به کجا باید بنگرم؟» به معنی این است که چه چیز را باید انتخاب کنیم؟ پس به توجه اشاره دارد. در عبارت دوم، پاسخی که به رنگ مداد داده می‌شود، به معنی شکل‌گیری ادراک است. در عبارت سوم، پاسخ گفتن به یکی از محرک‌ها به این معنی است که یکی از محرک‌ها باید انتخاب شود، پس مربوط به توجه است.

صفحه ۲۱ کتاب درسی

۲۶۴. گزینه «۱» برای پاسخ گفتن به این سؤال، کفایت به تجزیه و تحلیل دقیق آن به‌درازدید. در متن سؤال گفته شده: «روان‌شناس در حین سؤال پرسیدن از فرد در مورد موضوع مرتبط با پژوهش است». با توجه به این جمله، فوراً باید این سؤال در ذهن شما شکل بگیرد که «در کدام روش‌های جمع‌آوری اطلاعات از افراد شرکت‌کننده، سؤال پرسیده می‌شود؟» قطعاً می‌دانید که در پرسش‌نامه به‌صورت مکتوب و در مصاحبه به‌صورت شفاهی، سؤالاتی از افراد پرسیده می‌شود و چون در ادامه متن سؤال، گفته شده: «پژوهشگر در حین پرسیدن سؤال، فریاد برخواسته از حس شادی فرد را به‌عنوان علامت پرخاشگری کدگذاری می‌کند»، مشخص است که پژوهشگر در تماس مستقیم و رودررو با فرد است و رفتار او را نیز مشاهده و ثبت می‌کند، پس نتیجه می‌گیریم که این روان‌شناس از مصاحبه در کنار مشاهده استفاده کرده است.

صفحه ۲۲ و ۲۸ کتاب درسی

۲۶۵. گزینه «۳» «بررسی سطح عملکرد ریاضی» در عبارت اول، قطعاً از طریق مشاهده، مصاحبه یا پرسش‌نامه صورت نمی‌گیرد و گرفتن آزمون برای آن، مناسب‌ترین ابزار است، پس تا اینجا گزینه‌های «۲ و ۴» را با اطمینان رد می‌کنیم. اما اگر بخش دوم گزینه‌های باقی‌مانده «۱ و ۳» را بخوانیم، می‌بینیم که در هر دوی آن‌ها به روش مشاهده اشاره شده، با این تفاوت که در گزینه «۱» به مشاهده آزمایشگاهی و در گزینه «۳» به مشاهده طبیعی اشاره شده است. نکته مهم در عبارت دوم، اشاره آن به «بررسی بیماران در بیمارستان» است. بیمارستان یک محیط طبیعی برای بیماران است، پس مشاهده طبیعی درست است.

صفحه ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی

سوم، با توجه به اطلاعات به‌دست‌آمده از بررسی‌های پیشین، چیزی در آینده پیش‌بینی می‌شود، پس مربوط به پیش‌بینی است.

۲۵۶. گزینه «۱» پاسخ گفتن را از بخش ساده سؤال آغاز کنید. جمله اول چندان دشوار نیست. شما در کتاب می‌خوانید که روش علمی تنها به بررسی امور قابل مشاهده می‌پردازد؛ پس اعتبار آن نیز باید در حیطه امور قابل مشاهده بررسی شود، بنابراین این جمله درست است. اگر همین حالا به گزینه‌ها نگاه کنید، خواهید دید که گزینه‌های «۲ و ۴» به راحتی حذف می‌شوند. تشخیص درست بودن جمله دوم نیز دشوار نیست. در صفحه ۱۷ کتاب درسی، دقیقاً به آن اشاره شده است. حالا دوباره به گزینه‌ها نگاه کنید. گزینه «۳» را نیز می‌توانید حذف کنید و تنها گزینه «۱» باقی می‌ماند. اما برای اطمینان یافتن از پاسخ خود، می‌توانید جمله‌های باقی‌مانده را چک کنید. جمله سوم درست است. در صفحه ۱۷ کتاب درسی به آن اشاره شده است. جمله چهارم اما، نادرست است؛ چون دانشمندانی که نگاه افراطی دارند و حتی در مورد امور نامحسوس و غیرقابل مشاهده بر تبیین‌های آزمون‌پذیر و تجربی تأکید دارند، تبیین‌های روش‌های غیر تجربی را نمی‌پذیرند و آن‌ها را نادرست می‌دانند.

صفحه ۱۹ و ۱۷ کتاب درسی

۲۵۷. گزینه «۴» بعد از خواندن متن سؤال، یک نگاه کلی به گزینه‌ها بیاندازید. این کار باعث می‌شود که تا حدودی بتوانید تشخیص دهید که موضوع مورد پرسش مربوط به کدام مطلب است، ولی برای درک آن، لازم است جزئیات را از متن سؤال بیرون بکشید. نکته اصلی در متن این پرسش، «شکل گرفتن یک سؤال در ذهن معلم» است. طرح سؤال مربوط به کدام مرحله از بررسی‌های علمی است؟ مرحله بیان مسئله. در این مرحله، یک بار دیگر باید به گزینه‌ها نگاه کنید. با طرح مسئله در روش علمی، چه اتفاقی می‌افتد؟ آیا با توجه به گزینه «۱»، موقعیت ناشناخته معلوم می‌شود؟ نه؛ چون مسئله هنوز حل نشده و فقط مطرح شده است. گزینه‌های «۲ و ۳» نیز پاسخ این سؤال نیستند؛ چون مسئله فقط مطرح شده و هیچ اقدامی برای حل یا تبیین آن صورت نگرفته است، اما شما حتماً این مطلب را خوانده‌اید که دانشمندان با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته یا نامعین و مجهول را شناسایی می‌کنند.

صفحه ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی

۲۵۸. گزینه «۴» فرضیه‌ها تدوین می‌شوند که چه چیزی را بیان کنند؟ رابطه بین پدیده‌ها را. این پدیده‌ها همان متغیرها هستند. آیا سن مطرح‌شده در این فرضیه، متغیر است؟ چه سنی مطرح شده است؟ ۷ تا ۱۰ سالگی که در مورد همه دختران و پسرانی که تأثیر تشویق بر یادگیری آن‌ها در این فرضیه مورد بررسی است، یک دامنه سنی ثابت است، پس نتیجه می‌گیریم که سن در این پژوهش، تغییر داده نمی‌شود و ارزش یکسانی دارد و در این فرضیه، به‌عنوان متغیر مطرح نیست. اما جنس افراد، به‌عنوان متغیر در نظر گرفته شده؛ چون در آن، تأثیر تشویق بر یادگیری دختران با تأثیر تشویق بر یادگیری پسران مقایسه می‌شود.

صفحه ۱۸ کتاب درسی

۲۵۹. گزینه «۴» شما می‌دانید که پردازش ادراکی تنها بر اطلاعات دریافت‌شده از محیط متکی است، اما در پردازش مفهومی، دانش پیشین به کار گرفته می‌شود و اطلاعات حسی دریافت‌شده، تجزیه و تحلیل می‌شود. با توجه به این اطلاعات، به راحتی می‌توانید به ابیات اول و دوم پاسخ دهید. در هر دو بیت تأکید بر این است که نباید براساس ظواهر قضاوت کنیم و باید به آنچه در پس ظواهر قرار دارد، توجه داشته باشیم. اما ضرب‌المثل سوم، یعنی «مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد» به پردازش ادراکی اشاره دارد؛ چون صرفاً مبتنی بر اطلاعات حسی دریافت‌شده از ریسمان (یعنی سیاه و سفید بودن آن) است. ضرب‌المثل «عقلش به چشمش است» همان‌طور که از مفهوم آن پیداست، به پردازش ادراکی مربوط است.

صفحه ۲۲ کتاب درسی

۲۶۰. گزینه «۱» ابتدا عبارت اول را بررسی می‌کنیم. اقداماتی که در جهت تعیین نحوه اندازه‌گیری متغیرها در یک پژوهش صورت می‌گیرد، تعریف عملیاتی از متغیرها یا عملیاتی کردن آن‌هاست. پاسخ گفتن به عبارت اول، موجب می‌شود بتوانیم گزینه‌های «۲ و ۳» را حذف کنیم. هر یک از آیت‌های مورد پرسش در این سؤال از موضوعات مختلفی تشکیل شده و ممکن است باعث شود وقتی عبارت دوم را می‌خوانید، هنوز اطلاعات مرتبط با عبارت اول در ذهن هشیارتان حضور داشته باشد و مانع بازیابی اطلاعات مرتبط با عبارت دوم شود. در این شرایط، بهتر است از گزینه‌ها کمک بگیرید و عبارت دوم را هم‌زمان با گزینه‌های باقی‌مانده تجزیه و تحلیل کنید. در بخش دوم گزینه «۱» به «علت محدودیت روش علمی» اشاره شده است. سعی کنید علت محدودیت روش علمی را به یاد بیاورید. پیش از این، در این

در آینده اتفاق خواهد افتاد، پس مربوط به پیش‌بینی است. پرسش سوم مربوط به هدف کنترل است. در این کتاب شما می‌خوانید که وقتی یک محقق تلاش می‌کند بر پدیده‌ای تأثیر بگذارد و با تحت کنترل گرفتن آن، تغییری در آن ایجاد کند، هدف او، کنترل پدیده است، مانند پرسش سوم که در آن، راه‌های تحت کنترل گرفتن حملات اضطرابی و تأثیر گذاشتن بر روی آن و در نتیجه، کاهش دفعات آن مورد پرسش است. پرسش چهارم، عوامل ایجاد تغییرات اجتماعی، یعنی علت را مورد پرسش قرار داده که مربوط به تبیین است. **صفحه ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی**

۲۷۱. گزینه ۱ گزینۀ «۱» نادرست است؛ چون قانون از یک فرضیه تأییدشده شکل می‌گیرد، اما مجموعه منسجمی از پاسخ‌های تأییدشده علمی در مورد یک موضوع، نظریه را شکل می‌دهند. گزینۀ «۲» درست است؛ چون رد شدن پاسخ تأییدشده علمی (فرضیه‌ای که تأیید و به قانون تبدیل شده)، به معنی رد شدن قانون علمی و ابطال‌پذیر بودن آن است. گزینۀ «۳» درست است؛ چون علم تجربی روابط پدیده‌های طبیعی را بررسی می‌کند و در صورت تأیید هر یک از این روابط، قانون علمی شکل می‌گیرد. گزینۀ «۴» درست است؛ چون پژوهش با طرح مسئله آغاز می‌شود. **صفحه ۱۲ تا ۱۳ کتاب درسی**

۲۷۲. گزینه ۴ از ساده‌ترین بخش آن شروع می‌کنیم. پاسخ گفتن به جمله اول چندان دشوار نیست و کافیت که مفاهیم را از درون آن بیرون بکشید. در جمله اول گفته شده «شناخت علمی پیشین با تغییر شواهد، تأیید می‌شود». آیا این جمله درست است؟ شناخت علمی بر پایه شواهدی شکل می‌گیرد که آن را تأیید می‌کنند. حالا اگر شواهد تغییر کنند، شناخت علمی نیز تغییر می‌کند، پس جمله اول نادرست است. حالا به گزینه‌ها نگاه می‌کنیم و می‌بینیم که گزینه‌های «۱» و «۲» را می‌توانیم حذف کنیم. جمله دوم نیز ساده است. شما می‌دانید که با استفاده از روش علمی نمی‌توان گزاره‌های تجربی صحیحی در مورد امور غیرقابل مشاهده، مثل اعتقادات شخصی و مذهبی صادر کرد، پس جمله دوم درست است. با مراجعه به گزینه‌ها در این مرحله، گزینۀ «۳» نیز حذف می‌شود و به جواب می‌رسیم. در جمله سوم به موضوع درستی اشاره شده است؛ چون موضوع مورد مطالعه دانشمندان تجربی، پدیده‌های طبیعی، و روش آن‌ها، روش علمی است. جمله چهارم اما، نادرست است؛ چون اشتباه دانشمندان تجربی این است که در مورد امور غیرقابل مشاهده اظهار نظر می‌کنند و سعی می‌کنند با استفاده از روش علمی به بررسی این امور بپردازند. **صفحه ۱۶ و ۱۷ کتاب درسی**

۲۷۳. گزینه ۳ دقت داشته باشید که باید نتایج موارد مطرح‌شده در متن سؤال را به یاد بیاورید. ابتدا قسمت اول متن سؤال را بررسی می‌کنیم. اگر اقدامات انجام‌شده در روش علمی، بی‌هدف باشد، بی‌نتیجه می‌ماند، یعنی روشن‌سازی اتفاق نمی‌افتد و موقعیت نامعین مشخص نمی‌شود. با توجه به این توضیح، قسمت اول همه گزینه‌ها درست است. قسمت دوم متن سؤال را بررسی می‌کنیم. شما می‌دانید که مطرح کردن مسئله، به شناسایی موقعیت نامعلوم (مجهول) منجر می‌شود. حالا با مراجعه به گزینه‌ها، به راحتی می‌توانید گزینه‌های «۱» و «۲» را حذف کنید. قسمت سوم متن سؤال را بررسی می‌کنیم. جست‌وجوی هدف چه پیامدی در روش علمی دارد؟ باعث هدفمندی روش علمی می‌شود. در این مرحله، گزینۀ «۴» نیز حذف می‌شود و شما به جواب می‌رسید. اما چرا نمی‌توانیم بگوییم که جست‌وجوی هدف باعث نتیجه‌بخش بودن اقدامات می‌شود؟ چون برای نتیجه‌بخش بودن اقدامات انجام‌شده در روش علمی، تنها هدفمندی کافی نیست و اقدامات باید نظام‌مند باشند و به صورت منظم طی شوند. **صفحه ۱۷ تا ۱۹ کتاب درسی**

۲۷۴. گزینه ۴ ممکن است وقتی عبارت اول این سؤال را می‌خوانیم، ارتباط آن را با تعریف علمی درک نکنیم، اما وقتی روش علمی را در گزینه‌ها می‌بینیم، باید یک بار دیگر و با دقت بیشتری عبارت اول را بخوانیم، که در این صورت، متوجه می‌شویم در آن به تعریف روش علمی اشاره شده است، با این تفاوت که در این عبارت از آخر تعریف ارائه‌شده در کتاب درسی شروع شده و به ابتدای آن رسیده است. این بدین معنی است که شما باید شیوه مطالعه خود را تغییر دهید و یک روند مطالعه ثابت از اول به آخر رفتن را در پیش بگیرید، بلکه موضوعات را باید از زوایای مختلف ببینید و با تغییر دادن جمله‌بندی‌های ارائه‌شده در کتاب، به خودتان در جهت یادگیری عمیق‌تر از مطالب درسی کمک کنید. پاسخ گفتن به عبارت اول، باعث می‌شود بتوانیم گزینه‌های «۲» و «۳» را حذف کنیم. عبارت دوم ساده است. در آن به تولید نتایج تکراری توسط پژوهشگران مختلف اشاره شده است که به تکرارپذیری

۲۶۶. گزینه ۳ جمله اول در مورد مصاحبه نادرست است؛ چون اطلاعات در روش مشاهده به صورت مستقیم و بی‌واسطه (توسط فرد مشاهده‌گر) دریافت و ثبت می‌شود؛ نه روش مصاحبه. جمله دوم در مورد پرسش‌نامه نادرست است؛ چون پرسش‌نامه به صورت مکتوب ارائه می‌شود و پاسخ آن نیز به صورت مکتوب دریافت می‌شود، اما در مصاحبه، به دلیل اینکه سؤال‌ها به صورت شفاهی پرسیده می‌شود، این امکان وجود دارد که در صورت مبهم بودن یک سؤال برای فرد مصاحبه‌شونده، محقق توضیحات بیشتری در مورد آن ارائه دهد. جمله سوم درست است؛ چون با توجه به آنچه که در صفحه ۲۷ کتاب درسی به آن اشاره شده است، یک مشاهده‌گر باید تلاش کند که تا جای ممکن از تعصب و پیش‌داوری به دور بماند. این بدین معنی است که یک مشاهده‌گر ممکن است در حین مشاهده و ثبت اطلاعات، به طور ناخودآگاه تحت تأثیر تعصبات و تمایلات خود قرار بگیرد که البته باید مراقب باشد و سعی کند تا حد ممکن از آن جلوگیری کند. جمله چهارم در مورد آزمون‌ها نادرست است؛ چون تنها در مشاهده است که ما می‌توانیم اطلاعات مرتبط با حادثه یا رفتار در حال وقوع را از طریق حواس (حس بینایی، شنوایی و ...) دریافت یا مشاهده، و به دقت ثبت کنیم. **صفحه ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی**

آزمون دوم - درس اول

۲۶۷. گزینه ۴ در جمله اول، منبعی مورد نظر است که شناخت حاصل از آن قطعی، ثابت و معتبر است. تجربه، عقل و شهود، منابع انسانی هستند، به همین دلیل ممکن است با خطا همراه باشند؛ پس شناخت حاصل از آن‌ها نمی‌تواند همواره قطعی، ثابت و معتبر باشد، اما وحی، آیات الهی و سخنان بزرگان دین به منبعی متصل هستند که خطا و اشتباه در آن راه ندارد، به همین دلیل، شناخت حاصل از آن، همواره قطعی، ثابت و معتبر است. در جمله دوم به شناخت درونی، یعنی شناختی که نتیجه دریافت درونی‌ست اشاره شده؛ پس مربوط به منبع شهود است. در جمله سوم، به شناخت حاصل از «خرد و اقامه دلیل» اشاره شده که ویژگی روش‌های فلسفی و استدلال منطقی است؛ پس مربوط به منبع عقلی‌ست. نکته مهم در جمله آخر، «شناخت عینی حاصل از مطالعات سیستماتیک» است، که مربوط به روش تجربی‌ست، زیرا همان‌طور که در صفحه ۱۷ کتاب درسی می‌خوانیم، روش علمی، روشی سیستماتیک و نظام‌مند است. **صفحه ۱۱، ۱۲ و ۱۷ کتاب درسی**

۲۶۸. گزینه ۳ گزینۀ «۱» نادرست است؛ چون در علوم تجربی بین پدیده‌ها رابطه برقرار نمی‌شود، بلکه رابطه بین پدیده‌ها با استفاده از مشاهده و روش‌های تجربی و علمی بررسی می‌شود. گزینۀ «۲» نیز نادرست است؛ چون دانشمندان علوم تجربی درصدد اثبات رابطه بین پدیده‌ها نیستند، بلکه رابطه بین پدیده‌ها را با استفاده از روش تجربی، بررسی و آن را تأیید یا رد می‌کنند. گزینۀ «۳» درست است؛ چون منظور از روش‌های دقیق و عینی، همان روش‌های تجربی است که از طریق آن، رابطه پدیده‌ها را بررسی می‌کنند. گزینۀ «۴» هیچ ارتباطی با متن سؤال ندارد؛ چون بررسی‌های تجربی و علمی، روش‌هایی هستند که به کار گرفته می‌شوند و نظریه‌های علمی محصول به کارگیری این روش‌ها هستند. **صفحه ۱۲ کتاب درسی**

۲۶۹. گزینه ۱ عبارت اول درست است، اما اگر پاسخ گفتن به آن را دشوار می‌بینید، می‌توانید از عبارت دوم شروع کنید. فرضیه‌ها پاسخ‌های موقت به پرسش‌های پژوهشگران هستند که ممکن است حاصل مشاهدات آن پژوهشگر باشند، یعنی پژوهشگر براساس مشاهدات خود در مورد یک پدیده، فرضیه‌هایی را در مورد آن تدوین می‌کند. در عبارت دوم، فرضیه به عنوان پاسخ تأییدشده در نظر گرفته شده است، اما شما می‌دانید که فرضیه، پاسخ تأییدنشده است، پس عبارت دوم نادرست است. اگر در این مرحله به گزینه‌ها نگاه کنید، متوجه می‌شوید که تنها در بخش دوم گزینۀ «۱» به نادرست بودن عبارت دوم اشاره شده و شما در همین مرحله به جواب می‌رسید. عبارت سوم اما نادرست است؛ چون قانون تنها از یک فرضیه که مورد تأیید قرار گرفته باشد، شکل می‌گیرد. عبارت چهارم درست است؛ چون مجموعه‌ای از فرضیه‌های تأییدشده، مجموعه‌ای از قوانین را شکل می‌دهند و از مجموعه‌ای از قوانین نیز، یک نظریه شکل می‌گیرد. **صفحه ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی**

۲۷۰. گزینه ۲ در پرسش اول، علاقه‌مندی دانش‌آموزان و اینکه به چه چیزی علاقه دارند، مورد پرسش است. پس مربوط به توصیف است. تا اینجا گزینه‌های «۳» و «۴» حذف می‌شوند. در پرسش دوم، بررسی اینکه در ۵ سال آینده چه تعداد از دانش‌آموزان ترک تحصیل خواهند کرد، مربوط به رویدادی است که

۲۸۰. گزینه ۴ پاسخ گفتن را از موردی آغاز کنید که برای شما ساده‌تر است. ممکن است مورد اول دشوار باشد پس، از مورد دوم شروع کنید. نکات مهم در عبارت دوم که باید استخراج شوند، عبارت‌اند از: ۱- ادراک اشخاص مورد بررسی است، پس مشاهده را نمی‌توان به کار برد. ۲- روان‌شناس روش ازپیش‌تعیین‌شده را مناسب نمی‌داند؛ پس پرسش‌نامه نیز مناسب نیست. در کتاب می‌خوانید که پرسش‌نامه‌ها ازپیش‌تعیین‌شده هستند، البته آزمون‌ها نیز ازپیش‌تعیین‌شده هستند. تا اینجا، با توجه به این اطلاعات، می‌توانیم گزینه‌های ۱ و ۲ را حذف کنیم؛ چون در بخش دوم آن‌ها به پرسش‌نامه و مشاهده اشاره شده است. حالا عبارت سوم را بررسی می‌کنیم. در این عبارت به «جمع‌آوری مستقیم اطلاعات در مورد شدت، فراوانی و نیرومندی یک رفتار مشکل‌ساز» اشاره شده است. دو نکته مهم در این عبارت هست: ۱- اطلاعات به‌طور مستقیم جمع‌آوری می‌شود؛ ۲- شدت، فراوانی و نیرومندی یک رفتار بررسی می‌شود. وقتی رفتار به‌طور مستقیم بررسی می‌شود، از کدام روش استفاده می‌شود؟ مشاهده، که فقط در بخش سوم گزینه «۴» به آن اشاره شده است. حالا چرا در عبارت اول از پرسش‌نامه استفاده می‌شود؛ چون رفتار تعداد زیادی از افراد را نمی‌توان در زمان محدود مورد مشاهده قرار داد و همچنین، نمی‌توان با همه آن‌ها در زمان محدود مصاحبه کرد.

صفحه ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی

۲۸۱. گزینه ۳ ابتدا باید ببینیم چه روشی به کار گرفته شده است، پس مفاهیم کلیدی را از متن سؤال بیرون می‌آوریم. در این سؤال گفته شده: «در حین جمع‌آوری اطلاعات، چند پرسش به سؤال‌های قبلی اضافه شده است»، این بدین معنی است که در روش به کار گرفته‌شده: ۱- سؤال‌ها به‌صورت شفاهی پرسیده می‌شوند؛ (چون تنها در صورت شفاهی و دوطرفه بودن ارتباط است که امکان اضافه کردن موارد دیگر را به سؤال‌های قبلی فراهم می‌سازد)؛ ۲- روش مورد نظر، ازپیش‌تعیین‌شده نیست. از این دو مورد نتیجه می‌گیریم، روش مورد پرسش در این سؤال، مصاحبه است. در آزمون و پرسش‌نامه نیز سؤال‌هایی از افراد پرسیده می‌شود، اما سؤال‌ها در این روش‌ها از قبل تعیین می‌شوند. حالا اگر به گزینه‌ها توجه کنیم، می‌بینیم که در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به ویژگی‌های مصاحبه، اما در گزینه «۳» به ویژگی آزمون‌ها اشاره شده است.

صفحه ۲۸ کتاب درسی

درس دوم

۲۸۲. گزینه ۱ گزینه «۱» درست است. نکته کلیدی در گزینه «۲»، عبارت «آمادگی داشتن برای ... اعم از آمادگی فیزیکی و روانی» است که در روند رشد انسان بررسی می‌شود، پس توسط روان‌شناسان رشد مورد بررسی قرار می‌گیرد. نکته کلیدی در گزینه «۳»، اشاره به شباهت‌ها و تفاوت‌هایی است که والدین به کودکان منتقل می‌کنند، پس نقش وراثت را مورد توجه قرار داده و شما می‌دانید که رشد جسمانی بیشتر تحت تأثیر وراثت قرار دارد، پس گزینه «۳» درست است. گزینه «۴» نادرست است. تغییرات رشد انسان، از زمان انعقاد نطفه تا هنگام مرگ بررسی می‌شود.

صفحه ۳۶ و ۳۸ کتاب درسی

۲۸۳. گزینه ۴ گزینه «۴» در روان‌شناسی سلامت مطرح است. اما در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به موضوعاتی اشاره شده که در حیطه روان‌شناسی رشد بررسی می‌شود.

صفحه ۳۶، ۳۷ و ۱۹۱ کتاب درسی

۲۸۴. گزینه ۴ روان‌شناسان رشد تغییرات رشد را به جنبه‌های مختلف تقسیم می‌کنند تا بهتر بتوانند این تغییرات را شناسایی و پیش‌بینی کنند. صفحه ۳۷ کتاب درسی

۲۸۵. گزینه ۴ انجام کارهای نوع‌دوستانه ← رفتار ارزشی است ← رشد اخلاقی

رقابت و همکاری ← در ارتباط با دیگران است. ← رشد اجتماعی

بی‌حوصله بودن ← مربوط به خلق افراد است. ← رشد هیجانی

صفحه ۳۷ کتاب درسی

۲۸۶. گزینه ۲ استقلال یافتن ← مستقل شدن از دیگران ← رشد اجتماعی پردازش اطلاعات ← فرایند ذهنی است. ← رشد شناختی

ابراز خشم (با خشم رفتار کردن) ← رشد هیجانی

برقراری رابطه با همسالان ← ارتباط با دیگران ← رشد اجتماعی

صفحه ۳۷ کتاب درسی

رفتار عادلانه ← رفتار ارزشی است. ← رشد اخلاقی

روش علمی اشاره دارد. در این مرحله، گزینه «۱» نیز حذف می‌شود و شما به پاسخ این سؤال می‌رسید. اما پاسخ گفتن به عبارات سوم و چهارم نیز راحت است و به‌ترتیب به «فرایند» و «اقدامات سیستماتیک دانشمندان» مربوط می‌شود. صفحه ۱۷ کتاب درسی

۲۷۵. گزینه ۳ وقتی بعد از خواندن متن این سؤال، گزینه‌ها را می‌خوانیم، متوجه می‌شویم که در مورد متغیر بودن «درآمد والدین» و ویژگی‌های مرتبط با آن باید به سؤال پاسخ دهیم. پس متن سؤال را بررسی می‌کنیم تا ببینیم «درآمد والدین» در این پژوهش، چه نقشی دارد. در این پژوهش، تأثیر «درآمد والدین» بر «پیشرفت تحصیلی فرزندان» بررسی می‌شود، به عبارت دیگر، «درآمد والدین» و «پیشرفت تحصیلی فرزندان»، متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش هستند. حالا گزینه‌ها بررسی می‌کنیم. تشخیص نادرست بودن گزینه «۱» راحت است. گزینه «۲» نیز نادرست است؛ چون درآمد را می‌توان به درآمد پایین، متوسط و بالا تقسیم کرد و برای هر یک از این موارد، عدد مشخصی را تعریف کرد. ممکن است پاسخ گفتن به گزینه «۳» کمی دشوار باشد، ولی وقتی گزینه «۴» را می‌خوانید، به‌راحتی تشخیص می‌دهید که این گزینه نادرست است، پس فقط گزینه «۳» باقی می‌ماند. اما چرا گزینه «۳» درست است؟ متغیر دوارزشی، متغیری است که فقط دو حالت را می‌تواند به خودش بگیرد، مثل جنسیت که یا می‌تواند زن باشد یا مرد، اما میزان درآمدها متفاوت است و از کمترین تا بیشترین میزان را شامل می‌شود. صفحه ۱۸ کتاب درسی

۲۷۶. گزینه ۲ گزینه «۱» درست است. اما گزینه «۲» نادرست است؛ چون دریافت نور به معنی شکل‌گیری احساس است و احساس، در سطوح شناخت طبقه‌بندی نمی‌شود. گزینه «۳» درست است. گزینه «۴» نیز درست است؛ چون به ادراک اشاره دارد و ادراک جزء شناخت پایه است. صفحه ۲۱ و ۲۲ کتاب درسی

۲۷۷. گزینه ۲ شما در کتاب درسی می‌خوانید که با وجود اینکه تعاریف مختلفی از هوش وجود دارد، ولی با توجه به زاویه‌ای که هوش از آن زاویه بررسی می‌شود، می‌توان برای آن تعریف عملیاتی ارائه کرد. حالا اگر هوش از یک زاویه خاص، به‌شکل علمی بررسی شده باشد و افراد دیگری آن را از همان زاویه و در شرایط مشابه بررسی کنند، می‌توانند به برداشت یکسان برسند، پس گزینه «۱» اساساً نادرست است. اما با توجه به مواردی که در مورد گزینه «۱» گفته شد، می‌توانیم بگوییم گزینه «۲» درست است. مفهوم گزینه «۱» در گزینه «۳» تکرار شده، پس این گزینه نیز نادرست است. گزینه «۴» نیز اساساً نادرست است. صفحه ۱۹ کتاب درسی

۲۷۸. گزینه ۳ نگهداری اطلاعات مربوط به حافظه است، پس در سطح شناخت پایه شکل می‌گیرد. در این مرحله اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم، گزینه‌های «۲» و «۴» را می‌توانیم حذف کنیم. پاسخ ارائه‌شده در بخش‌های دوم گزینه‌های باقی‌مانده (۱ و ۳) یکسان (سطح عالی شناخت) است؛ پس، از عبارت دوم ع بور می‌کنیم و عبارت سوم را می‌خوانیم که به معنی تفسیر کردن و معنا دادن به چراغ قرمز، و بیانگر فرایند ادراک است که در سطح شناخت پایه شکل می‌گیرد. پاسخ گفتن به عبارت سوم، موجب حذف گزینه «۱» می‌شود و تنها گزینه «۳» باقی می‌ماند. در عبارت چهارم نیز به توجه تقسیم‌شده اشاره شده که در سطح شناخت پایه شکل می‌گیرد.

صفحه ۲۲ کتاب درسی

۲۷۹. گزینه ۱ ابتدا متن سؤال را تجزیه و تحلیل می‌کنیم تا ببینیم از کدام روش جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. اطلاعات کلیدی که ما را به روش به‌کارگرفته‌شده در این سؤال می‌رساند، اشاره متن سؤال به «قرار دادن افراد در مکان‌های بسته و جمع‌آوری اطلاعات در مورد واکنش آن‌ها در این مکان‌ها» است. این بدین معنی است که اطلاعات مرتبط با رفتار (یعنی واکنشی که افراد به هنگام ترس از مکان بسته بروز می‌دهند) از طریق مشاهده آن‌ها در محیط‌های بسته جمع‌آوری می‌شود، پس گزینه‌ای درست است که در آن به ویژگی روش مشاهده اشاره شده باشد. شاید پاسخ گفتن به گزینه «۱» در این مرحله کمی دشوار باشد، پس فعلاً آن را کنار می‌گذاریم. اما در مورد گزینه «۲» به‌راحتی می‌توانیم بگوییم که به ویژگی آزمون اشاره دارد. در گزینه «۳» به پرسیدن سؤال اشاره شده که از ویژگی‌های پرسش‌نامه و مصاحبه است. در گزینه «۴» نیز به موردی اشاره شده که امکان استفاده از مصاحبه را فراهم می‌کند. پس وقتی که گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ پاسخ این سؤال نیستند، با وجود اینکه در کتاب درسی به گزینه «۱» اشاره نشده است، با اطمینان می‌توانیم بگوییم گزینه «۱» درست است. اطلاعاتی که از طریق روش مشاهده جمع‌آوری می‌شود، می‌تواند منبعی برای تدوین فرضیه‌های پژوهش باشد. صفحه ۲۷ و ۲۸ کتاب درسی

مورد روش بارش مغزی درست است؛ چون در این روش، همه راه‌حل‌های ممکن ارائه می‌شود. گزینه «۳» در مورد روش خرد کردن درست است. گزینه «۴» در مورد روش تحلیلی درست است.

صفحه ۱۳۶ و ۱۳۸ کتاب درسی

گزینه ۳: دقت داشته باشید که گزینه‌ای پاسخ این سؤال است که نادرست باشد. گزینه «۱» درست است؛ چون روش مهندسی معکوس، از انواع روش‌های اکتشافی است؛ پس به پردازش عمیق نیاز ندارد. گزینه «۲» درست است؛ چون رسیدن به هدف به معنی حل مسئله است و ناکامی و فشار روانی از پیامدهای شکست در آن است. گزینه «۳» نادرست و پاسخ این پرسش است؛ چون تجارب گذشته می‌تواند تأثیر منفی داشته باشد و موجب عدم موفقیت در حل مسئله شود. گزینه «۴» درست است؛ چون استفاده از روش تحلیلی، دستیابی به راه‌حل را تضمین می‌کند.

صفحه ۱۳۱، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۹ و ۱۴۰ کتاب درسی

گزینه ۱: به این نکته توجه داشته باشید که زهرا با مسئله روبه‌رو است و مریم با تصمیم‌گیری، و تنها گزینه «۱» در مورد تصمیم‌گیری که مریم با آن مواجه بوده، درست است.

صفحه ۱۳۷ و ۱۳۸ کتاب درسی

گزینه ۴: دانش‌آموزی که معتقد است صرفاً با مطالعه در شب امتحان از پس امتحان برمی‌آید، به توانایی خود اعتماد افراطی دارد. پزشکی که تخصص لازم را دارد ولی جرأت انجام جراحی را ندارد، اعتمادبه‌نفس پایینی دارد و خود را کوچک می‌شمارد. فردی که با وجود یافته‌های علمی در مورد مضرات مصرف سیگار، مصرف سیگار را بی‌ضرر می‌داند، اطلاعاتی که دیدگاه او را رد می‌کنند کنار می‌گذارد و دچار سوگیری تأیید است.

صفحه ۱۳۶ و ۱۴۰ کتاب درسی

گزینه ۳: بهترین سبک تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری منطقی است. پاسخ گفتن به پیام‌های ناشناس در فضای مجازی، از موقعیت‌های پرخطر در تصمیم‌گیری است. و پیامد اجتماعی تصمیم‌گیری‌های بدون تفکر، اعتیاد، بزهکاری و خشونت است.

صفحه ۱۵۳ و ۱۵۴ کتاب درسی

گزینه ۳: ناهماهنگی شناختی بعد از تصمیم، زمانی ایجاد می‌شود که ما مجبور به انتخاب از بین دو انتخاب مطلوب باشیم. که این موضوع در بخش اول همه گزینه‌ها مشاهده می‌شود. بنابراین، بخش دوم این سؤال است که نقش تعیین‌کننده‌ای در یافتن گزینه درست دارد. اقدام معمول افراد در مواجهه با ناهماهنگی شناختی بعد از تصمیم، برطرف ساختن آن است که مطابق با آن سعی می‌کنند بر مزایای مورد انتخاب‌شده و بر معایب مورد انتخاب‌نشده تأکید کنند.

صفحه ۱۷۲ کتاب درسی

گزینه ۴: متن سؤال را خلاصه می‌کنیم: ۱- آرمان شکست خود را به عوامل ناپایدار درونی نسبت می‌دهد. ۲- میثم شکست خود را به عوامل پایدار بیرونی نسبت می‌دهد. شما می‌دانید که نسبت دادن شکست به عوامل ناپایدار، انگیزه جبران را در فرد (که این فرد در این سؤال، آرمان است) افزایش می‌دهد، و نسبت دادن شکست به عوامل پایدار، انگیزه جبران را در فرد (که این فرد در این سؤال، میثم است) کاهش می‌دهد. با توجه به این توضیحات، اگر گزینه‌ها را مطالعه کنید، متوجه خواهید شد که تنها در گزینه «۴» به مورد درست اشاره شده است.

صفحه ۱۷۵ و ۱۷۶ کتاب درسی

گزینه ۱: متن سؤال را تجزیه می‌کنیم: ۱- افراد دستورالعمل‌های بهداشتی را رعایت کرده‌اند، اما این کار از ابتلای آن‌ها به کرونا جلوگیری نکرده و به این بیماری مبتلا شده‌اند. ۲- به این نتیجه رسیده‌اند که نمی‌توان از ابتلا به کرونا جلوگیری کرد. اگر در این مرحله، گزینه‌ها را مرور کنید، به‌راحتی می‌توانید بگویید که این افراد با پدیده درماندگی آموخته‌شده مواجه هستند و باور دارند که هیچ کنترلی بر بیماری نخواهد داشت.

صفحه ۱۷۶ تا ۱۷۹ کتاب درسی

آزمون سراسری داخل کشور دی ۱۴۰۱

گزینه ۲: پاسخ گفتن به سؤال‌های درس اول در این کتاب که در مورد تشخیص فرضیه‌ها طراحی شده است، پاسخ گفتن به این سؤال را تسهیل می‌کند. با توجه به متن این سؤال، در قسمت اول گزینه‌ها باید یک مسئله ارائه شده باشد که تشخیص آن بسیار ساده است و با خواندن گزینه‌ها به‌راحتی متوجه می‌شوید که در قسمت اول گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به مسئله اشاره شده است؛ پس گزینه «۱» حذف می‌شود. در قسمت دوم گزینه‌ها باید یک فرضیه ارائه شده باشد که از میان گزینه‌های باقی‌مانده، تنها در قسمت دوم گزینه «۲» به فرضیه

گزینه ۱: دقت داشته باشید که واژه درست‌تر در متن این پرسش شما را همراه نکند. با توجه به آنچه در کتاب درسی می‌خوانید، هر سؤال فقط یک گزینه درست دارد. گزینه «۱» درست است، زیرا با توجه به آنچه که در کتاب درسی می‌خوانید، «رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری سایر عناصر شناخت وابسته است؛ پس رشد شناختی مقدم بر رشد درک اخلاقی است. گزینه «۲» نادرست است؛ چون رشدیافتگی شناخت برای تبدیل شناخت به رفتار اخلاقی کافی نیست و از ملزومات تبدیل شناخت به رفتار اخلاقی این است که آن شناخت به عقاید، باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود. گزینه «۳» نادرست است؛ چون با وجود این که وراثت و محیط بر جنبه‌های مختلف رشد انسان تأثیر یکسانی ندارند (برای مثال، رشد جسمانی بیشتر تحت تأثیر وراثت و برخی جنبه‌های دیگر، مثل رشد اجتماعی و اخلاقی، بیشتر تحت تأثیر عوامل محیطی هستند)، اما در مجموع، رشد انسان در جنبه‌های مختلف، تحت تأثیر هر دو عامل وراثت و محیط قرار دارد. نادرست بودن گزینه «۴» نیز روشن است.

صفحه ۶۲ کتاب درسی

گزینه ۱: «توجه یک ساعت‌فروش به ساعت‌های افراد» مربوط به اطلاعات موجود در حافظه اوست. اگر در این مرحله گزینه‌ها را بخوانید، متوجه خواهید شد که گزینه‌های «۲ و ۴» را می‌توانید حذف کنید. «توجه به رنگ خاصی از اتومبیل‌ها، وقتی که منتظر پدرتان هستید که اتومبیلی به همان رنگ دارد» مربوط به نوع پردازش و انتظارات شما است. در این مرحله، گزینه «۳» نیز حذف می‌شود و شما به پاسخ این سؤال می‌رسید.

صفحه ۷۴ کتاب درسی

گزینه ۴: تشخیص نادرست بودن عبارت اول بسیار آسان است و موجب می‌شود به‌راحتی بتوانیم گزینه‌های «۱ و ۳» را حذف کنیم. پاسخ بخش دوم گزینه‌های باقی‌مانده (۳ و ۴) یکسان است، پس عبارت دوم را کنار می‌گذاریم و عبارت سوم را می‌خوانیم. تشخیص نادرست بودن عبارت سوم در مورد تعریف عملیاتی نیز آسان است. بنابراین گزینه «۳» نیز در این مرحله حذف می‌شود و تنها گزینه «۴» باقی می‌ماند. اما چرا عبارت دوم نادرست است؟ چون قانون، فرضیه‌ای است که مورد آزمایش قرار گرفته و تأیید شده است؛ پس نیازی به آزمایش و تأیید ندارد. عبارت چهارم درست است؛ چون هر چه تعداد عوامل تأثیرگذار بر یک متغیر، یعنی هر چه علل یک متغیر بیشتر شود، تبیین آن دشوارتر می‌شود، در نتیجه، کنترل آن نیز دشوارتر می‌شود و به عبارت دیگر، میزان کنترل‌پذیری آن کاهش می‌یابد؛ و این به معنی وجود رابطه معکوس بین «تعداد عوامل تأثیرگذار بر متغیر» و «میزان کنترل‌پذیری متغیر» است؛ چون با بیشتر شدن عوامل تأثیرگذار، کنترل‌پذیری کمتر می‌شود.

صفحه ۱۲، ۱۳، ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی

گزینه ۲: حل مسئله، نوعی از تفکر است که حافظه کاری نقش مهمی در آن دارد. پاسخ گفتن به عبارت اول به حذف گزینه‌های «۳ و ۴» می‌شود. «خاطرات مربوط به روز اول مدرسه» در عبارت دوم، اطلاعاتی است که از مدت‌ها قبل در حافظه باقی مانده است، پس در حافظه بلندمدت ذخیره می‌شود. پاسخ گفتن به عبارت دوم، باعث می‌شود گزینه «۱» نیز حذف شود و ما به جواب برسیم.

صفحه ۹۵ تا ۹۷ کتاب درسی

گزینه ۳: در درسنامه این کتاب با اشاره به مثال مطرح‌شده در کتاب درسی، مستقیماً به عبارت اول اشاره و گفته شده که نشانه‌های بازیابی، عامل رسیدن به پاسخ در معمای ۲۰ سؤالی است. بنابراین پاسخ گفتن به عبارت اول، چندان دشوار نیست و باعث می‌شود که بتوانید گزینه‌های «۱ و ۴» را حذف کنید. پاسخ عبارت دوم، عدم رمزگردانی و توجه ناقص است، که با توجه به آن، گزینه «۲» نیز حذف می‌شود و تنها گزینه «۳» باقی می‌ماند. پاسخ عبارت سوم، تداخل است. تشابه اطلاعاتی که ما به حافظه می‌سپاریم، می‌تواند باعث تداخل آن‌ها شود.

صفحه ۱۰۲ و ۱۰۳ کتاب درسی

گزینه ۱: مشکل این فرد چیست؟ در سپردن اطلاعات به حافظه مشکل دارد. سپردن اطلاعات به حافظه مربوط به کدام مرحله حافظه است؟

صفحه ۱۰ کتاب درسی

گزینه ۱: برای پاسخ گفتن به این پرسش، کفایت بتوانید اطلاعات ذخیره‌شده در حافظه خود را بازیابی کنید. اگر شما بتوانید تعریف مسئله را به خاطر بیاورید، می‌توانید گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» را حذف کنید و به پاسخ این سؤال برسید.

صفحه ۱۱۵ و ۱۱۷ کتاب درسی

گزینه ۲: روش «بارش مغزی» روش اکتشافی است، پس گزینه «۱» نادرست است؛ چون در آن به ویژگی روش تحلیلی اشاره شده است. گزینه «۲» در

۱۶۶۲. گزینه ۴. در عبارت اول، نوع رمزگردانی افراد نابینا به هنگام دریافت مباحث درسی مورد پرسش است. نکته مهم در عبارت اول این است که سن دانش‌آموزان مشخص نشده است، پس نمی‌توانیم در مورد کلی یا جزئی بودن رمزگردانی آن‌ها اظهارنظر کنیم، بنابراین گزینه‌های «۲ و ۳» در این مرحله حذف می‌شوند. حالا به گزینه‌های «۱ و ۴» که یکی از آن‌ها می‌تواند پاسخ این سؤال باشد، نگاه کنید. چه می‌بینید؟ پاسخ ارائه‌شده در بخش‌های دوم و چهارم گزینه‌های «۱ و ۴» یکسان است و در هر دوی آن‌ها به رمزگردانی دیداری اشاره شده، پس نیازی به بررسی جمله دوم نیست و باید جمله سوم را بررسی کنید. نکته مهم در عبارت سوم، سن کودک است. یک کودک ۵ ساله جزئیات را به حافظه می‌سپارد و رمزگردانی او از نوع جزئی است. پاسخ گفتن به جمله سوم، موجب حذف گزینه «۱» و باقی ماندن گزینه «۴» می‌شود، اما به این نکته دقت داشته باشید که برای حفظ کردن پلاک یک خودروی عبوری در خیابان، هم آن را می‌بینیم و هم اینکه آن را می‌خوانیم، یعنی رمزگردانی ما از آن هم از نوع دیداری است و هم از نوع شنیداری؛ چون وقتی شماره را می‌خوانیم، آن را به‌صورت صدای اصوات به حافظه می‌سپاریم و تبدیل اطلاعات به صدای آن‌ها به معنی رمزگردانی شنیداری است، اما باید به این نکته توجه داشته باشیم که وقتی می‌خواهیم آن را بازیابی کنیم، تصویر پلاک خودرو را به یاد می‌آوریم یا ارقامی را که در ذهن خود تکرار کرده‌ایم؟

۱۶۶۳. گزینه ۱. در این سؤال، مراحل حل مسئله مورد پرسش است. در عبارت اول، معلم برای یادگیری بهتر دانش‌آموزانش، روش تدریس مشارکتی را انتخاب می‌کند؛ به عبارت دیگر، مناسب‌ترین روش را انتخاب می‌کند، یعنی راه‌حل مناسب را به کار می‌گیرد. پاسخ گفتن به این عبارت باعث می‌شود گزینه درست را پیدا کنید و دیگر نیازی به پاسخ گفتن به سایر موارد نیست. اما شما همین برخورد را (یعنی بیرون کشیدن مفاهیم کلی از عبارات را) می‌توانید درباره سایر موارد نیز به کار بگیرید. برای مثال، «اندازه‌گیری اضطراب افراد، قبل و بعد از جلسه مشاوره» در عبارت دوم به‌منظور تشخیص میزان مفید بودن اجرای راه‌حل در کاهش اضطراب انجام می‌شود، پس به مرحله ارزیابی راه‌حل مربوط است. در عبارت سوم به فوتبالیستی اشاره شده است که علاوه بر تمرینات منظم ورزشی که از قبل داشته، اقداماتی مانند بهبود تغذیه و دستیابی به آرامش را نیز به تمرینات خود اضافه کرده است؛ یعنی مواردی را به روش قبلی خود اضافه کرده و از این طریق، به اصلاح روش قبلی پرداخته است. اما «مشاوره گرفتن برای افزایش اطلاعات در مورد رشته تحصیلی» در عبارت چهارم، به این معنی است که فرد هنوز در مرحله تشخیص مسئله است.

۱۶۶۴. گزینه ۴. در این سؤال، روش‌های حل مسئله مورد پرسش است. در عبارت اول، هر ماه مبلغی برای خرید جهیزیه کنار گذاشته می‌شود. این بدین معنی است که تهیه پول برای خرید جهیزیه که یک مسئله بزرگ است، به‌صورت خرد خرد، یعنی ماه به ماه انجام می‌شود، پس روش خرد کردن در آن به کار رفته است. اما در گزینه‌ها به روش‌های اکتشافی و تحلیلی اشاره شده و همان‌طور که می‌دانید، روش خرد کردن، یکی از انواع روش‌های اکتشافی است. تشخیص روش حل مسئله در عبارات دوم و سوم، کمی دشوار است، بنابراین بهتر است فرصت را از دست ندهیم و عبارت چهارم را بررسی کنیم. برای حل مسئله در عبارت چهارم، نظر همه اعضای خانواده پرسیده شده و از بین این نظرات، بهترین گزینه انتخاب شده است، یعنی روش بارش مغزی به کار گرفته شده است که از انواع روش اکتشافیست. با مشاهده گزینه‌ها متوجه می‌شویم که فقط در بخش چهارم گزینه «۴» به روش اکتشافی اشاره شده است، یعنی کافی بود تنها پاسخ عبارت چهارم را بررسی کنیم تا گزینه درست را بیابیم. اما با توجه به درست بودن گزینه «۴» و اشاره‌ای که در بخش‌های دوم و سوم این گزینه به روش تحلیلی شده است، متوجه می‌شویم که روش به‌کارگرفته‌شده در عبارات دوم و سوم، روش تحلیلی است. در عبارت دوم گفته شده «دانش‌آموزان می‌خواهند زبان انگلیسی یاد بگیرند و برای دستیابی به این هدف، به‌طور منظم در کلاس‌ها شرکت می‌کنند»، یعنی برای یادگیری زبان انگلیسی، گام به گام و مرحله‌به‌مرحله پیش می‌روند. در عبارت سوم به مادری اشاره شده که می‌خواهد رفتار ناسازگار فرزندش را اصلاح کند و برای دستیابی به این هدف، مطالعه می‌کند و به جمع‌آوری اطلاعات در مورد راهبردهای تربیتی مؤثر اقدام می‌کند، یعنی همان کاری که در روش تحلیلی انجام می‌شود.

صفحه ۱۳۴ تا ۱۳۸ کتاب درسی

اشاره شده است. اما در مورد قسمت سوم گزینه‌ها، به‌جز گزینه «۱»، در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به نظریه‌هایی اشاره شده است که در زمینه رشد مطرح هستند، مثل نظریه شناختی پیاژه و نظریه روانی - اجتماعی اریکسون. **۱۶۵۷. گزینه ۳.** شما برای یافتن گزینه درست در این سؤال، کافیت فقط به قسمت دوم آن (یعنی بخش مربوط به رشد دوره کودکی) پاسخ دهید؛ چون تنها در بخش دوم گزینه «۳» به رشد دوره کودکی اشاره شده که مربوط به رشد هیجانی دوره کودکی است. بخش دوم گزینه «۱» مربوط به فراحافظه در دوره نوجوانی، بخش دوم گزینه «۲» مربوط به رشد هیجانی در دوره نوجوانی و بخش دوم گزینه «۴» مربوط به تفکر فرضی در دوره نوجوانی است. حالا برای اطمینان یافتن از درست بودن گزینه «۳»، بخش اول آن را که با توجه به متن سؤال، باید مربوط به رشد دوره نوجوانی باشد، بررسی می‌کنیم. در بخش دوم گزینه «۳» به «تبدیل هیجانات کنترل‌نشده به رفتارهای مخرب» اشاره شده که آن را در میحث رشد هیجانی نوجوانان می‌خوانید.

۱۶۵۸. گزینه ۱. گزینه «۱» نادرست است؛ چون رشد درک اخلاقی مربوط به موقعیت‌های شخصی و درونی نیست، بلکه تعیین می‌کند که انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند. تشخیص نادرست بودن گزینه «۲» با توجه به مطالبی که در کتاب درسی خوانده‌اید، کار دشواری نیست. گزینه «۳» نیز نادرست است؛ چون شما می‌دانید که رشد درک اخلاقی وابسته به رشد شناختی است. گزینه «۴» درست است؛ چون مبنای قضاوت اخلاقی کودکان پیش‌دبستانی، پیامد و نتایج ظاهری رفتار است.

۱۶۵۹. گزینه ۱. شاید پاسخ گفتن به عبارت چهارم، با توجه به مثالی که در کتاب درسی مستقیماً به آن اشاره شده، راحت‌تر باشد و با پیدا کردن ارتباط آن با مقوله «گوشه‌زنگی»، گزینه‌های «۲ و ۳» را به راحتی بتوانید حذف کنید، اما «رد کردن محموله قاچاق از ایست بازرسی گمرک» در عبارت سوم، به این معنی است که محموله قاچاق (محرك هدف) وجود داشته، ولی در گمرک ردیابی نشده است، پس ارتباطی به میحث «هشدار کاذب» که در بخش سوم گزینه «۴» به آن اشاره شده، ندارد و باعث می‌شود این گزینه نیز حذف شده و تنها گزینه «۱» که در بخش سوم آن به «از دست دادن محرك هدف» اشاره شده باقی بماند. دقت داشته باشید که با توجه به پاسخ‌های ارائه‌شده در بخش سوم گزینه‌ها، اگر شما از ابتدا تنها به عبارت سوم این سؤال پاسخ می‌دادید، به راحتی به جواب این سؤال می‌رسیدید.

۱۶۶۰. گزینه ۳. برای پاسخ گفتن به این سؤال، کافیت فقط تشخیص دهید که عبارت سوم مربوط به کدام یک از منابع توجه است. در این عبارت به «انتخاب ماشین‌ها براساس ویژگی‌های ظاهری آن‌ها» اشاره شده که مربوط به پردازش ادراکی در کودکان است، پس مربوط به سبک پردازش است. پاسخ گفتن به عبارت سوم، امکان حذف گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» را فراهم می‌کند و تنها گزینه «۳» باقی می‌ماند. پاسخ گفتن به عبارت اول و دوم در این سؤال، بسیار ساده است و پیش از این، به موارد مشابه آن در این کتاب اشاره شده است.

۱۶۶۱. گزینه ۲. چه عاملی در عبارت اول، موجب فراموشی شده است؟ بی‌علاقه بودن، یعنی عامل عاطفی موجب فراموشی شده است. پاسخ گفتن به عبارت اول، موجب حذف گزینه‌های «۱ و ۴» می‌شود. پاسخ گفتن به عبارت دوم، شاید کمی دشوار باشد. در این شرایط، وقت را تلف نکنید و به موارد دیگر بپردازید. اگر شما بعد از پاسخ گفتن به عبارت اول، به عبارت چهارم نیز پاسخ دهید، به گزینه درست می‌رسید. علت فراموشی در عبارت چهارم، عدم مرور اطلاعات در همان روز عنوان شده، پس مربوط به اثر گذشت زمان است که از بین گزینه‌های باقی‌مانده (گزینه‌های «۲ و ۳»، تنها در بخش چهارم گزینه «۲» به آن اشاره شده است. اما چرا می‌گوییم عامل فراموشی در عبارت دوم، تداخل است؟ چون وقتی مطالب درسی به‌صورت فشرده، بدون استراحت و پشت سر هم ارائه شود، مطالب جدید با مطالب قبلی تداخل می‌کنند و مانع یادآوری آن می‌شوند. سؤال بعدی این است که چرا عامل فراموشی در دانش‌آموزی که بدون راهنمایی گرفتن از معلم نمی‌تواند به سؤال پاسخ دهد، مشکلات نشانه بازیابی است؟ چون او در بیرون آوردن و بازیابی اطلاعات از حافظه‌اش مشکل دارد، اما وقتی به او کمک می‌شود و نشانه‌هایی در اختیار او قرار داده می‌شود، اطلاعات را بازیابی می‌کند.

صفحه ۹۴ و ۱۰۰ تا ۱۰۳ کتاب درسی

اطرافیان در انگیزه درونی اهمیت دارد، درحالی‌که جلب رضایت دیگران، یک امر بیرونی است، پس نمی‌تواند در انگیزه درونی نقش مهمی داشته باشد، بنابراین گزینه «۳» حذف می‌شود. حالا اگر بخش دوم گزینه «۴» را هم بخوانیم، آن را نیز حذف می‌کنیم و تنها گزینه «۱» باقی می‌ماند.

۱۶۶۸. گزینه ۲ در این سؤال، روش‌های اسنادی مورد پرسش است. کدام عامل در عبارت اول به‌عنوان علت شکست تیم در مسابقات والیبالی عنوان شده است؟ «قرعه دشار و اشتباهات داوری». آیا این موارد، جزء عواملی است که مربوط به خود والیبالیست‌ها است یا عواملی که در بیرون از آن‌ها وجود دارد؟ عوامل بیرونی است. حالا باید از خودتان پرسید که آیا این موارد، همیشه اتفاق می‌افتد؟ یک بار ممکن است در قرعه‌کشی در گروه تیم‌های قوی قرار بگیرند و دفعه بعد در گروه تیم‌های ضعیف‌تر؛ پس همیشگی نیست. اشتباهات داوری نیز همیشه اتفاق نمی‌افتد، پس عامل اسنادی در عبارت اول، ناپایدار و بیرونی است. پاسخ گفتن به عبارت اول، موجب حذف گزینه‌های «۱» و «۳» می‌شود. حالا عبارت دوم را بررسی می‌کنیم. شکست در مسابقات وزنه‌برداری به کدام عامل نسبت داده شده است؟ «عدم شرکت در تمرینات منظم». آیا این عامل مربوط به خود وزنه‌بردار است، یا عامل بیرونی است؟ مربوط به خود وزنه‌بردار است؛ چون خود اوست که در تمرینات شرکت نکرده است. حالا اگر به بخش دوم گزینه‌های باقی‌مانده (یعنی گزینه‌های ۲ و ۴) نگاه کنید، متوجه می‌شوید که گزینه «۴» نیز حذف می‌شود، اما لازم است ما در اینجا به پاسخ گفتن ادامه دهیم. سؤال بعدی که باید از خودتان در مورد عبارت دوم پرسید، این سؤال است که آیا شرکت نکردن وزنه‌بردار در تمرینات وزنه‌برداری، امری همیشگی است؟ این‌طور نیست. گاهی ممکن است او در تمرینات شرکت نکند، اما در زمانی دیگر، تمرینات را به‌طور جدی دنبال کند، پس عامل نسبت داده‌شده به شکست در عبارت دوم، ناپایدار است. در عبارت سوم، کدام عامل به‌عنوان علت عدم پذیرش در مصاحبه استخدامی مطرح شده است؟ «دشار و غیرمرتبط بودن سؤال‌ها». آیا این عامل، به فرد شرکت‌کننده در مصاحبه استخدامی مربوط می‌شود، یا عامل بیرونی است؟ عامل بیرونی است. آیا دشار بودن سؤال‌ها برای فرد شرکت‌کننده در مصاحبه، همیشگی است؟ پاسخ مثبت است؛ چون این فرد در هر زمان دیگری که در مصاحبه شرکت کند و این سؤال‌ها از او پرسیده شود، همچنان سؤال‌ها برای او دشار خواهد بود و دشار بودن آن‌ها برای او از یک زمان تا زمان دیگر تغییر نمی‌کند و پایدار است.

۱۶۶۹. گزینه ۴ در این سؤال روش‌های مقابله سازگارانه مورد پرسش است. «استفاده از خدمات روان‌شناسی» در عبارت اول، به معنی مشورت گرفتن از روان‌شناس است. پاسخ گفتن به عبارت اول، موجب حذف گزینه‌های «۲» و «۳» می‌شود. «تقسیم پروژه‌های تحقیقاتی بلندمدت به چند بخش» در عبارت دوم به معنی خرد کردن پروژه‌های تحقیقاتی است، پس از روش خرد کردن حل مسئله، یعنی مهارت حل مسئله استفاده شده است. پاسخ گفتن به عبارت دوم، باعث می‌شود بتوانیم گزینه «۱» را نیز حذف کنیم و تنها گزینه «۴» باقی می‌ماند. اما «انتشار لطیفه‌های اجتماعی» بیانگر استفاده از حس شوخ‌طبعی است.

۱۶۷۰. گزینه ۳ عبارت اول درست است؛ چون فشار روانی، همیشه منفی نیست. در فشار روانی مثبت، واکنش‌های رفتاری و شناختی افراد ارتقا پیدا می‌کند. پاسخ گفتن به عبارت اول، موجب حذف گزینه‌های «۲» و «۴» می‌شود. پیش از بررسی عبارت دوم، به گزینه‌های باقی‌مانده نگاه می‌کنیم. پاسخ ارائه‌شده در هر دو گزینه یکسان است، پس آن را کنار می‌گذاریم و عبارت سوم را بررسی می‌کنیم. عبارت سوم نادرست است؛ چون ترس و عصبانیت، حالت‌های عاطفی هستند؛ بنابراین جزء علائم هیجانی فشار روانی هستند؛ نه علائم شناختی. پاسخ گفتن به عبارت سوم، موجب حذف گزینه «۱» و رسیدن به پاسخ این سؤال، یعنی گزینه «۳» می‌شود. اما در این مرحله، برای اطمینان یافتن از درست بودن گزینه «۳»، پاسخ عبارت چهارم را نیز بررسی می‌کنیم. عبارت چهارم درست است؛ چون فشار روانی در نتیجه مواجه شدن با تغییر در زندگی ایجاد می‌شود که این شرایط به‌هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت‌های جدید در زندگی نیز تجربه می‌شود و مواجهه با موقعیت‌های جدید در زندگی، موجب تغییر شرایط زندگی می‌شود.

صفحه ۱۹۵ تا ۱۹۷ کتاب درسی

۱۶۶۵. گزینه ۲ در این سؤال، ملاک‌های تصمیم‌گیری مورد پرسش است. در عبارت اول، چرا با وجود اینکه سمانه از آموزش نقاشی در کلاس ناراضی است، باز هم در کلاس نقاشی شرکت می‌کند؟ اینجا باید یک نگاه کوتاه به گزینه‌ها بیندازید. ملاک‌های تصمیم‌گیری شامل چه مواردی است؟ مزیت، خطر و هزینه. حالا به عبارت اول بازمی‌گردیم. آیا کلاس مزیتی برای سمانه داشته؟ نه. آیا شرکت در کلاس، با خطر همراه بوده؟ نه. آیا کلاس نقاشی برای سمانه هزینه داشته؟ بله. او شهریه آن را به‌طور کامل پرداخت کرده است. حالا اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم، خواهیم دید که گزینه‌های «۱» و «۴» در این مرحله حذف می‌شوند. پاسخ عبارت دوم را بررسی می‌کنیم. چرا امیر سرسختانه به درس خواندن ادامه می‌دهد؟ چون می‌خواهد جایگاه خود (شاگرد اول بودن) را از دست ندهد، یعنی به دلیل وجود خطر از دست دادن رتبه خودش، سخت تلاش می‌کند. در این مرحله، گزینه «۳» نیز حذف می‌شود. اما در عبارت سوم، چرا کامران برای خرید یک گوشی خاص اقدام می‌کند؟ به‌خاطر امکاناتی که آن گوشی دارد، یعنی به دلیل مزیت‌های آن.

۱۶۶۶. گزینه ۳ گزینه «۱» مربوط به تعارض گرایش - اجتناب است؛ چون از یک طرف، جست‌وجو در شبکه‌های مجازی را دوست دارد، پس این مورد برای او خواستنی است و از طرف دیگر، نمی‌خواهد به‌خاطر جست‌وجو در این شبکه‌ها مجازات شود و مجازات شدن برای او نامطلوب و ناخواستنی است. گزینه «۲» مربوط به تعارض گرایش - اجتناب است؛ چون از یک طرف، استخدام شدن در شغل تمام‌وقت برای مادر، امری خواستنی است و از طرف دیگر، استخدام در شغل تمام‌وقت، او را مجبور می‌کند که فرزند شیرخوارش را به مهد کودک بسپارد که این موضوع برای او نامطلوب و ناخواستنی است. گزینه «۳» به تعارض گرایش - گرایش مربوط است؛ چون هم خواب کافی شبانه و هم تماشای پخش زنده مسابقه فوتبال در نیمه‌شب برای او جذاب و خواستنی است. گزینه «۴» به تعارض اجتناب - اجتناب مربوط است؛ چون هم کار طاقت‌فرسا با دستمزد کم ناخواستنی است و هم بیکار بودن.

۱۶۶۷. گزینه ۱ در این سؤال، گزینه‌ای درست است که ارتباط بیشتری با عبارات مطرح‌شده در متن سؤال داشته باشد، پس ابتدا باید به گزینه‌ها یک نگاه کوتاه بیندازیم تا بفهمیم کدام موضوع را باید جست‌وجو کنیم. در گزینه‌ها به میحث انگیزه پرداخته شده است. حالا عبارات مطرح‌شده در سؤال را می‌خوانیم. در عبارت اول به محمود و علی اشاره شده که محمود بعد از جایزه گرفتن در مسابقات کشوری تکواندو، آن را کنار می‌گذارد، ولی علی به‌خاطر علاقه‌اش به تکواندو، به تمرینات خود ادامه می‌دهد. حالا به گزینه‌ها نگاه می‌کنیم. شاید در ابتدا برای ما دشار باشد که به‌سرعت بتوانیم بین بخش اول گزینه «۱» و عبارت اول این سؤال ارتباط برقرار کنیم، اما ارتباط بخش اول گزینه «۲» با این عبارت را با اطمینان رد می‌کنیم؛ چون در آن گفته شده که انگیزه علی بیرونی و انگیزه محمود درونی است، درحالی‌که ما می‌دانیم علی به‌دلیل علاقه‌اش تکواندو را دنبال می‌کند، پس انگیزه او درونی است. بخش اول گزینه «۳» اما، با این عبارت هماهنگ است؛ چون برخلاف علی که انگیزه درونی دارد، انگیزه محمود بیرونی است؛ چون تکواندو را دنبال می‌کرده که جایزه بگیرد و بعد از جایزه گرفتن، آن را کنار گذاشته است. حالا با اطمینان بیشتری می‌توانیم بگوییم که بخش اول گزینه «۱» نیز درست است؛ چون تا اینجا برای خودمان روشن کردیم که انگیزه علی درونی و انگیزه محمود بیرونی است. قضاوت کردن در مورد گزینه «۴» در این مرحله کمی دشار است و وقت ما را می‌گیرد، پس آن را فعلاً کنار می‌گذاریم. توجه داشته باشید که تا اینجا ما فقط گزینه «۲» را حذف کرده‌ایم. حالا عبارت دوم را می‌خوانیم. در عبارت دوم، واژه «جایزه» ممکن است ما را مستقیماً به بخش دوم گزینه «۳» هدایت کند؛ چون دریافت جایزه، یک امر بیرونی است و تنها در بخش دوم گزینه «۳» به انگیزه بیرونی اشاره شده است، اما بهتر است عجله نکنیم و آن را به‌طور کامل بخوانیم. اگر بخش دوم گزینه «۳» را به‌طور کامل بخوانیم، به نادرست بودن آن پی می‌بریم؛ چون در انگیزه بیرونی، کاری را به‌خاطر منافع بیرونی آن انجام می‌دهیم، نه به‌خاطر لذت بردن از آن که یک عامل درونی است. شاید با خواندن بخش دوم این گزینه بتوانیم وجود این تناقض را به‌سرعت تشخیص دهیم، با این وجود، بهتر است که باز هم عجله نکنیم و بخش سوم این گزینه را نیز بخوانیم. در بخش سوم گزینه «۳» گفته شده که جلب رضایت

فلسفه و منطق

گزینه ۲	۱۲۶
گزینه ۴	۱۲۷
گزینه ۱	۱۲۸
گزینه ۴	۱۲۹
گزینه ۱	۱۳۰
گزینه ۳	۱۳۱
گزینه ۳	۱۳۲
گزینه ۲	۱۳۳
گزینه ۱	۱۳۴
گزینه ۳	۱۳۵
گزینه ۲	۱۳۶
گزینه ۳	۱۳۷
گزینه ۴	۱۳۸
گزینه ۴	۱۳۹
گزینه ۲	۱۴۰
گزینه ۱	۱۴۱
گزینه ۴	۱۴۲
گزینه ۳	۱۴۳
گزینه ۱	۱۴۴
گزینه ۲	۱۴۵

اقتصاد

گزینه ۱	۱۴۶
گزینه ۲	۱۴۷
گزینه ۴	۱۴۸
گزینه ۱	۱۴۹
گزینه ۲	۱۵۰
گزینه ۴	۱۵۱
گزینه ۱	۱۵۲
گزینه ۳	۱۵۳
گزینه ۲	۱۵۴
گزینه ۴	۱۵۵
گزینه ۳	۱۵۶
گزینه ۳	۱۵۷
گزینه ۱	۱۵۸
گزینه ۴	۱۵۹
گزینه ۲	۱۶۰

گزینه ۴	۸۴
گزینه ۳	۸۵
گزینه ۱	۸۶
گزینه ۲	۸۷
گزینه ۲	۸۸
گزینه ۴	۸۹
گزینه ۳	۹۰
گزینه ۱	۹۱
گزینه ۲	۹۲
گزینه ۱	۹۳
گزینه ۳	۹۴
گزینه ۲	۹۵
گزینه ۴	۹۶
گزینه ۱	۹۷
گزینه ۴	۹۸
گزینه ۱	۹۹
گزینه ۳	۱۰۰

تاریخ

گزینه ۱	۱۰۱
گزینه ۳	۱۰۲
گزینه ۲	۱۰۳
گزینه ۴	۱۰۴
گزینه ۱	۱۰۵
گزینه ۴	۱۰۶
گزینه ۲	۱۰۷
گزینه ۱	۱۰۸
گزینه ۳	۱۰۹
گزینه ۴	۱۱۰
گزینه ۲	۱۱۱
گزینه ۳	۱۱۲
گزینه ۲	۱۱۳

جغرافیا

گزینه ۱	۱۱۴
گزینه ۴	۱۱۵
گزینه ۲	۱۱۶
گزینه ۱	۱۱۷
گزینه ۳	۱۱۸
گزینه ۳	۱۱۹
گزینه ۲	۱۲۰
گزینه ۴	۱۲۱
گزینه ۱	۱۲۲
گزینه ۲	۱۲۳
گزینه ۴	۱۲۴
گزینه ۳	۱۲۵

گزینه ۳	۴۴
گزینه ۲	۴۵
گزینه ۱	۴۶
گزینه ۳	۴۷
گزینه ۲	۴۸
گزینه ۴	۴۹
گزینه ۱	۵۰

علوم اجتماعی

گزینه ۲	۵۱
گزینه ۴	۵۲
گزینه ۱	۵۳
گزینه ۲	۵۴
گزینه ۴	۵۵
گزینه ۳	۵۶
گزینه ۱	۵۷
گزینه ۲	۵۸
گزینه ۱	۵۹
گزینه ۳	۶۰
گزینه ۲	۶۱
گزینه ۴	۶۲
گزینه ۱	۶۳
گزینه ۳	۶۴
گزینه ۴	۶۵

روانشناسی

گزینه ۴	۶۶
گزینه ۴	۶۷
گزینه ۳	۶۸
گزینه ۱	۶۹
گزینه ۲	۷۰
گزینه ۴	۷۱
گزینه ۲	۷۲
گزینه ۳	۷۳
گزینه ۱	۷۴
گزینه ۳	۷۵
گزینه ۱	۷۶
گزینه ۲	۷۷
گزینه ۴	۷۸
گزینه ۳	۷۹
گزینه ۱	۸۰

زبان عربی

گزینه ۴	۸۱
گزینه ۲	۸۲
گزینه ۳	۸۳

ریاضی

گزینه ۱	۱
گزینه ۲	۲
گزینه ۴	۳
گزینه ۱	۴
گزینه ۳	۵
گزینه ۴	۶
گزینه ۲	۷
گزینه ۱	۸
گزینه ۲	۹
گزینه ۴	۱۰
گزینه ۴	۱۱
گزینه ۲	۱۲
گزینه ۳	۱۳
گزینه ۳	۱۴
گزینه ۱	۱۵
گزینه ۳	۱۶
گزینه ۱	۱۷
گزینه ۲	۱۸
گزینه ۴	۱۹
گزینه ۳	۲۰

زبان و ادبیات فارسی

گزینه ۱	۲۱
گزینه ۱	۲۲
گزینه ۲	۲۳
گزینه ۴	۲۴
گزینه ۴	۲۵
گزینه ۱	۲۶
گزینه ۳	۲۷
گزینه ۲	۲۸
گزینه ۳	۲۹
گزینه ۲	۳۰
گزینه ۴	۳۱
گزینه ۴	۳۲
گزینه ۱	۳۳
گزینه ۲	۳۴
گزینه ۳	۳۵
گزینه ۲	۳۶
گزینه ۴	۳۷
گزینه ۱	۳۸
گزینه ۴	۳۹
گزینه ۳	۴۰
گزینه ۴	۴۱
گزینه ۲	۴۲
گزینه ۱	۴۳

۱۶۷. علت عدم دستیابی به یک دیدگاه منسجم در مورد برخی از مسائل علمی چیست؟
 ۱) عدم آگاهی از واقعیت‌های اثبات‌شده در علوم مختلف
 ۲) فراهم آوردن دلایلی برای تأیید فرضیه‌های پژوهشی
 ۳) تغییر توصیف و تبیین‌های موجود در علم مورد نظر
 ۴) ناتوانی در پیش‌بینی وقوع برخی از موضوعات علمی
 (کنکاشی)
۱۶۸. نرسیدن به یک نظریه واحد در مورد تعریف یک علم، ناشی از چیست؟
 ۱) گردآوری واقعیت‌های گوناگون در یک پژوهش
 ۲) عدم تأیید اطلاعات جمع‌آوری شده در مورد یک علم
 ۳) ناتوانی در جمع‌آوری اطلاعات موجود در رابطه با علم مورد نظر
 ۴) تغییر در بیان چستی و چرایی پدیده‌های مورد بررسی در علم مورد نظر
 (کنکاشی)
۱۶۹. کدام مورد، از جمله دلایل ایجاد تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم محسوب نمی‌شود؟
 ۱) عدم وجود پردازش مفهومی از موضوعات
 ۲) تغییر نیازهای فرهنگی، اجتماعی و زیستی
 ۳) تغییر مبانی و پیش‌فرض‌های علمی
 ۴) افزایش اطلاعات در علوم مختلف
 (حافظه‌ای)
۱۷۰. کدام مورد می‌تواند موضوع روان‌شناسی قرار بگیرد؟
 ۱) فلانی، چگونه آدمی باید باشد؟
 ۲) علت اضطراب فلانی چیست؟
 ۳) فلانی، چرا آدم بدی است؟
 ۴) کدام عمل خوب است؟
 (مفهومی)
۱۷۱. کدام مورد در ارتباط با موضوعات مورد بررسی در روان‌شناسی نادرست است؟
 ۱) امروزه از فرایندهای ذهنی به شناخت تعبیر می‌شود.
 ۲) به مطالعه علمی رفتار و فرایندهای ذهنی، روان‌شناسی گفته می‌شود.
 ۳) منظور از رفتار در روان‌شناسی، فعالیت‌های قابل مشاهده جانداران است.
 ۴) فرایندهای ذهنی با توجه بر آثار غیرمحسوسی که دارند، بررسی می‌شوند.
 (مفهومی)
۱۷۲. کدام موارد، رفتار محسوب می‌شوند؟
 ۱) خلاقیت، حافظه، شخصیت
 ۲) ادراک، احساس، هیجان
 ۳) صحبت کردن، خندیدن، قدم زدن
 ۴) تصورات، انگیزش، تمایلات
 (کنکاشی)
۱۷۳. در روان‌شناسی، چه نوع فعالیت‌هایی بررسی می‌شود؟
 ۱) فعالیت‌های قابل مشاهده مستقیم
 ۲) فعالیت‌های قابل مشاهده غیرمستقیم
 ۳) فعالیت‌های قابل مشاهده مستقیم و غیرمستقیم
 ۴) فعالیت‌هایی که انسان نقش مستقیم و غیرمستقیم در آن‌ها ندارد.
 (کنکاشی)
۱۷۴. از دانش‌آموزی که نتوانسته به سؤالی در ارتباط با درس ارائه‌شده در کلاس پاسخ دهد، خواسته شده آن بخش از درس را مطالعه کند. پس از اینکه او مطالعه درس را به پایان برساند، چگونه می‌توان فهمید که آن را یاد گرفته است؟ از طریق
 ۱) مشاهده غیرمستقیم تغییر رفتار دانش‌آموز
 ۲) مشاهده دانش‌آموز در حین مطالعه درس
 ۳) بررسی ماهیت مشهود فرایندهای شناختی
 ۴) مشاهده نتایج حاصل از مطالعه درس
 (مفهومی)
۱۷۵. عملکرد موفق یک فرد در یادآوری تصاویری که به حافظه سپرده است،
 ۱) بیانگر فرایند جست‌وجوی باقاعده و نظام‌دار برای روشن‌سازی موقعیت نامعین است.
 ۲) صرفاً محصول انتخاب محرک‌های دریافت‌شده توسط گیرنده‌های حسی است.
 ۳) به پردازش اطلاعات براساس ویژگی‌های حسی و کیفی اشاره دارد.
 ۴) نتیجه شکل‌گیری فرایندهای غیرقابل مشاهده مستقیم است.
 (مفهومی)
۱۷۶. فعالیت‌های مورد پرسش در کدام سؤال‌ها به‌طور غیرمستقیم مشاهده نمی‌شود؟
 ۱) علی امروز ناخن‌هایش را خواهد جوید؟
 ۲) آیا مریم تفاوت تصاویر را تشخیص می‌دهد؟
 ۳) آیا امین نحوه پاسخ‌گویی به پرسش‌ها را یاد گرفت؟
 ۴) آیا نسرین به یاد می‌آورد دیروز معلم سر کلاس به او چه گفت؟
 (مفهومی)
۱۷۷. کدام یک از موارد به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیست؟
 ۱) تحرک
 ۲) تنفر
 ۳) تبسم
 ۴) تکلم
 (مفهومی)
۱۷۸. در کدام عبارت به رفتار قابل مشاهده مستقیم اشاره شده است؟
 ۱) مریم تصویر حوض آبی کوچکی را که در حیاط خانه مادر بزرگش بود مجسم می‌کند.
 ۲) امین تویی را که در زمین فوتبال بین بازیکنان در حرکت است با چشم تعقیب می‌کند.
 ۳) نیما در مورد انتخاب رشته مورد علاقه‌اش برای ادامه تحصیل در دانشگاه تردید دارد.
 ۴) نرگس خاطراتی را که در دوران کودکی خود تجربه کرده است، به یاد می‌آورد.
 (مفهومی)
۱۷۹. تصور کنید برای رسیدن به سر جلسه امتحان، در ترافیک سنگین گیر افتاده‌اید، کدام عبارت بیانگر رفتار شما در این وضعیت است؟
 ۱) در معده خود احساس ترشی می‌کنید.
 ۲) دچار احساس خشم و عصبانیت می‌شوید.
 ۳) از اینکه به‌موقع به جلسه امتحان نرسید، نگران هستید.
 ۴) درحالی‌که با مشت به صندلی فشار می‌دهید، زیر لب غر می‌زنید.
 (مفهومی)
۱۸۰. کدام موارد، به‌طور مستقیم قابل مشاهده نیستند؟
 ۱) لبخند زدن و گریستن
 ۲) لرزیدن و به هوا پریدن
 ۳) عملکرد حافظه و یادگیری
 ۴) نگاه کردن و اشک ریختن
 (مفهومی)

(مفهومی)

۱۸۱. کدام یک از موارد به‌طور مستقیم قابل مشاهده است؟

- ۱) توجه کردن به صدایی که از پشت سر می‌شنویم.
- ۲) نگاه کردن به تویی که به‌طرف ما در حال حرکت است.
- ۳) تشخیص فاصله تویی که با سرعت به‌سمت ما حرکت می‌کند.
- ۴) تفسیر اطلاعات دریافت‌شده از منبع تویی که به‌طرف ما رها شده است.

(مفهومی)

۱۸۲. در تمام موارد به فعالیت‌هایی اشاره شده که بررسی آن‌ها از طریق کارکردهای قابل مشاهده آن‌ها امکان‌پذیر است، به‌جز.....

- ۱) گنج شدن برای یافتن لغت ناآشنا در کتاب درسی
- ۲) یافتن راه‌حل مجموعه‌ای از مسائل ریاضی
- ۳) کشف روش باز کردن یک قوطی کنسرو
- ۴) نوشتن پاسخ پرسش‌های امتحان

(مفهومی)

۱۸۳. در کدام عبارت به رفتار قابل مشاهده مستقیم اشاره شده است؟

- ۱) حسین خاطرات دوره دبستان خود را بازایی می‌کند.
- ۲) تصاویر معابر شهری، حس خوشایندی در شهروندان ایجاد می‌کند.
- ۳) کودکان حرکت مادران را با چشم ردیابی می‌کنند.
- ۴) فاطمه با نگاه کردن به آینده، به رشته تحصیلی دانشگاهی‌اش می‌اندیشد.

(ترکیبی)

۱۸۴. کدام جمله نادرست است؟

- ۱) در بسیاری از آزمایش‌های رفتاری، تفاوت بنیادی بین انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود.
- ۲) به امور غیرقابل مشاهده مستقیم، فرایندهای ذهنی یا شناخت می‌گویند.
- ۳) به تمام فعالیت‌های مورد مشاهده جانداران، رفتار گفته می‌شود.
- ۴) منظور از مطالعه رفتار در روان‌شناسی، رفتار انسان است.

شناخت چیست؟

(کنکاشی)

۱۸۵. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) هر آنچه که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند، محرک نام دارد.
- ۲) توجه، فرایند گزینش محرک‌هایی است که احساس شده‌اند.
- ۳) تحریک گیرنده‌های حسی، نتیجه احساس محرک است.
- ۴) فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی، ادراک نام دارد.

(مفهومی - ترکیبی)

۱۸۶. در کدام مورد، به ترتیب به «نتیجه تحریک چشم»، «آنچه موجب تحریک چشم می‌شود» و «انتخاب آنچه چشم می‌بیند» اشاره شده است؟

- ۱) احساس - محرک - توجه
- ۲) ادراک - توجه - احساس
- ۳) توجه - ادراک - احساس
- ۴) احساس - ادراک - توجه

(ترکیبی)

۱۸۷. کدام مورد به‌ترتیب، بیانگر مفاهیم ادراک و توجه است؟

- ۱) فرایند استنباط از اطلاعات احساس شده - فرایند انتخاب اطلاعات دریافت‌شده
- ۲) فرایند استنباط از اطلاعات احساس شده - فرایند انتخاب اطلاعات تعبیرشده
- ۳) فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی - فرایند انتخاب اطلاعات دریافت‌شده
- ۴) فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی - فرایند انتخاب اطلاعات تعبیرشده

۱۸۸. وقتی چشم خود را حرکت می‌دهیم تا تصویر یک شیء بر حساس‌ترین ناحیه شبکیه چشم بیفتد و همه جزئیات آن دیده شود، کدام فرایند به وقوع

(مفهومی)

پیوسته است؟

- ۱) ذخیره اطلاعات
- ۲) توجه
- ۳) احساس
- ۴) ادراک

(مفهومی)

۱۸۹. تعیین اینکه صدای شنیده‌شده، چه صدایی است، در کدام سطح از شناخت صورت می‌گیرد؟

- ۱) انتخاب صدای مورد نظر
- ۲) دریافت اطلاعات مربوط به صدا
- ۳) تحریک گیرنده‌های حسی موجود در گوش
- ۴) تبدیل صدا به اطلاعات روان‌شناختی معنادار

(مفهومی)

۱۹۰. فرایند شکل‌گرفته در کدام مورد، در سطوح شناختی بالاتر از فرایند ادراک اتفاق می‌افتد؟

- ۱) شیء مشاهده‌شده را به مقوله کتاب منتسب می‌کنیم.
- ۲) در مورد آنچه پیش روی خود می‌بینیم، به تداعی ذهنی می‌پردازیم.
- ۳) ماهیت اشیایی را که اطلاعات آن‌ها را دریافت کرده‌ایم، شناسایی می‌کنیم.
- ۴) آنچه را که در حال لمس کردن آن هستیم، به‌عنوان یک مداد بازشناسی می‌کنیم.

(کنکاشی)

۱۹۱. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) انتخاب محرک‌های احساس شده، به کمک فرایند توجه صورت می‌گیرد.
- ۲) اطلاعات انتخاب‌شده، پس از تعبیر و تفسیر، در حافظه نگهداری می‌شوند.
- ۳) به نتیجه تحریک گیرنده‌های حسی توسط محرک‌های محیطی، احساس می‌گویند.
- ۴) ادراک، فرایندی است که براساس آن، استنباط‌های زیادی از اطلاعات صورت می‌گیرد.

(ترکیبی)

۱۹۲. کدام عبارت در ارتباط با توانایی‌های شناختی انسان‌ها درست است؟

- ۱) سعی می‌کنند از طریق بازیابی اطلاعات موجود در حافظه، به مراتب بالاتر شناخت دست یابند.
- ۲) به شکل دادن به استنباط‌های زیاد از اطلاعات ذخیره‌شده در حافظه خود تمایل دارند.
- ۳) تمایل ندارند، به استنباط‌های زیادی از اطلاعات موجود در حافظه خود بپردازند.
- ۴) پیش از ذخیره اطلاعات، به استنباط‌های زیادی در مورد آن‌ها دست می‌یابند.

(کنکاشی)

۱۹۳. پس از کدام مرحله از مراتب شناخت، استنباط‌های زیادی از اطلاعات صورت می‌گیرد؟

- ۱) نگهداری اطلاعات ادراک شده در حافظه
- ۲) تحریک گیرنده‌های حسی توسط محرک‌ها
- ۳) انتخاب محرک‌های احساس شده
- ۴) تفسیر محرک‌های انتخاب‌شده

۲۵۷. در صورتی که مشاهده دستپاچگی برخی از دانش‌آموزان در جلسه امتحان به شکل‌گیری این سؤال در ذهن معلم منجر شود که «آیا مدت‌زمان مطالعه در میزان اضطراب دانش‌آموزان در جلسه امتحان مؤثر است؟»، کدام مرحله از بررسی علمی شکل گرفته است؟ (مفهومی)

۱) روشن‌سازی موقعیت ناشناخته ۲) جست‌وجوی موقعیت نامعین ۳) تبیین موقعیت ناشناخته ۴) شناسایی موقعیت نامعین
۲۵۸. کدام عبارت در ارتباط با سن دختران و پسران در این فرضیه که «تأثیر تشویق بر یادگیری دختران ۷ تا ۱۰ ساله بیش از پسران ۷ تا ۱۰ ساله است» درست است؟ (مفهومی)

۱) مفهومی است که مقادیر مختلفی را شامل می‌شود. ۲) مفهومی است که از فردی به فرد دیگر تغییر می‌کند.
۳) مفهومی است که پژوهشگر توانایی اندازه‌گیری آن را ندارد. ۴) به‌عنوان یک ویژگی در نظر گرفته شده است که ارزش یکسانی دارد.
۲۵۹. کدام یک از انواع پردازش، به‌ترتیب از مفهوم ابیات و ضرب‌المثل‌های زیر برداشت می‌شود؟ (مفهومی - ترکیبی)

- گیرم مارچوبه کند تن به‌شکل مار / کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست
- مگو هر کس سخن گوید سخنگوست / بهر گردی نشاد گفت گردوست
- مار گزیده از ریسمن سیاه و سفید می‌ترسد.
- عقلش به چشمش است.

- ۱) مفهومی - ادراکی - مفهومی - مفهومی ۲) مفهومی - مفهومی - مفهومی - ادراکی
۳) ادراکی - مفهومی - ادراکی - مفهومی ۴) مفهومی - مفهومی - ادراکی - ادراکی

۲۶۰. عبارات زیر، به‌ترتیب با کدام مورد ارتباط دارند؟ (کنکاشی - ترکیبی)

- اقدام روان‌شناسان برای تعیین نحوه اندازه‌گیری پدیده‌های مورد بررسی در پژوهش‌های علمی
- دشوار بودن دستیابی به یافته‌های یکسان در پژوهش‌های مرتبط با پدیده‌های انسانی
- شرایط ضروری برای رسیدن به نتایج یکسان و تأیید فرضیه در بررسی‌های متعدد
- ۱) عملیاتی کردن پدیده‌ها - علت محدودیت روش علمی - رعایت ضوابط علمی
- ۲) تکرارپذیری - نتیجه عدم وجود تعریف واحد از روان‌شناسی - مشخص کردن موقعیت نامعین
- ۳) نظام‌دار بودن روش علمی - علت محدودیت روش علمی - نتیجه عدم وجود تعریف واحد از روان‌شناسی
- ۴) عملیاتی کردن پدیده‌ها - نتیجه عدم وجود تعریف واحد از روان‌شناسی - مشخص کردن موقعیت نامعین

۲۶۱. هر یک از موارد زیر به‌ترتیب، کدام پیامد را به دنبال دارد؟ (کنکاشی - ترکیبی)

- ارائه تعریف دقیق و قابل اندازه‌گیری
- تأکید بر ویژگی‌های حسی و کیفی
- دستیابی به نتایج شخصی در بررسی موقعیت نامعین

- ۱) دستیابی به برداشت‌های یکسان - دستیابی به یافته‌های تکرارپذیر - ابهام‌زدایی از موقعیت نامعلوم
۲) جست‌وجوی باقاعده و نظام‌مند - دستیابی به یافته‌های تکرارپذیر - عدم روشن‌سازی موقعیت ناشناخته
۳) جست‌وجوی باقاعده و نظام‌مند - دستیابی به دریافت‌های پایدار و کارآمد - ابهام‌زدایی از موقعیت نامعلوم
۴) دستیابی به برداشت‌های یکسان - دستیابی به دریافت‌های پایدار و کارآمد - عدم روشن‌سازی موقعیت ناشناخته

۲۶۲. به‌ترتیب در کدام مورد به «موضوع مورد مطالعه در روان‌شناسی»، «روش مطالعه فرایندهای ذهنی»، «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی» و «رفتار» اشاره شده است؟ (کنکاشی - ترکیبی)

- ۱) نیازهای انسان - مشاهده غیرمستقیم - روش تجربی - فعالیت مورد مشاهده مستقیم
۲) رفتار و شناخت - مشاهده غیرمستقیم - روان‌شناسی - فعالیت مورد مشاهده غیرمستقیم
۳) رفتار و شناخت - بررسی آثار عینی شناخت - روان‌شناسی - فعالیت مورد مشاهده مستقیم
۴) نیازهای انسان - بررسی آثار عینی شناخت - روش تجربی - فعالیت مورد مشاهده غیرمستقیم

۲۶۳. هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب به کدام یک از فرایندهای شناختی مربوط است؟ (مفهومی - ترکیبی)

- پاسخ ارائه‌شده به این پرسش که: «به کجا باید بنگرم؟»
- پاسخ ارائه‌شده به سؤالی که رنگ یک مداد را مورد پرسش قرار می‌دهد.
- آزمایشی که در آن باید به یکی از چند محرک ارائه‌شده پاسخ داده شود.

- ۱) ادراک - توجه - توجه ۲) توجه - ادراک - توجه ۳) توجه - ادراک - ادراک ۴) ادراک - ادراک - توجه

۲۶۴. یک روان‌شناس در حین پرسیدن سؤال درباره موضوع مرتبط با پژوهش از یک فرد، دچار خطا می‌شود و فریاد برخاسته از حس شادی او را به‌عنوان علامت پرخاشگری کدگذاری می‌کند. کدام عبارت در ارتباط با روش به‌کارگرفته‌شده برای جمع‌آوری اطلاعات توسط این روان‌شناس، درست است؟ (بسیار دشوار)

- ۱) روش جمع‌آوری اطلاعات شامل روش‌های مصاحبه و مشاهده است.
۲) اطلاعات با استفاده از پرسش‌نامه از پیش تعیین‌شده جمع‌آوری شده است.
۳) روان‌شناس در شرایط از پیش ترتیب‌داده‌شده، به مشاهده رفتار پرداخته است.
۴) روش به‌کارگرفته‌شده امکان کمی کردن ویژگی‌های مورد بررسی را فراهم می‌سازد.

۲۶۵. روان‌شناسان در موارد زیر، به‌ترتیب کدام روش را برای جمع‌آوری اطلاعات به کار می‌گیرند؟ (مفهومی - ترکیبی)

- بررسی سطح عملکرد ریاضی دانش‌آموزان دبستانی در شهرهای مرزی
- توصیف واکنش بیماران بعد از دریافت شوک برقی در بیمارستان
- جمع‌آوری اطلاعات در مورد عمل متقابل کودکان به هنگام بازی
- بررسی تجارب دانش‌آموان سرآمد دبیرستانی در روستاها

- ۱) پرسش‌نامه - مشاهده آزمایشگاهی - مشاهده طبیعی - مصاحبه ۲) مصاحبه - پرسش‌نامه - مشاهده آزمایشگاهی - پرسش‌نامه
۳) آزمون - مشاهده طبیعی - مشاهده - مصاحبه ۴) مشاهده - مصاحبه - پرسش‌نامه - آزمون

(کنکاشی - ترکیبی)

۲۷۴. هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد ارتباط دارد؟

- روشن‌سازی یک موقعیت نامعین در فرایند جست‌وجوی نظام‌مند
- تولید نتایج مشابه توسط پژوهشگران در مطالعات تکراری مستقل
- جریان حرکت گام به گام از یک نقطه به سوی یک هدف مشخص
- مهم‌ترین تفاوت دانشمندان با افراد عادی به‌هنگام روبه‌رو شدن با مسئله
- ۱ روش علمی - روشن‌سازی موقعیت - شناسایی موقعیت مجهول - مواجهه هدفمند دانشمندان
- ۲ طرح مسئله - تکرارپذیری - شناسایی موقعیت مجهول - مواجهه هدفمند دانشمندان
- ۳ طرح مسئله - روشن‌سازی موقعیت - فرایند - اقدامات سیستماتیک دانشمندان
- ۴ روش علمی - تکرارپذیری - فرایند - اقدامات سیستماتیک دانشمندان

۲۷۵. کدام عبارت در ارتباط با درآمد والدین در پژوهشی که «تأثیر درآمد والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان» را در آن بررسی می‌کنند، درست است؟

- ۱ مفهوم ثابتی است که تغییر نمی‌کند.
- ۲ ارائه تعریف عملیاتی برای آن ممکن نیست.
- ۳ بیش از دو ارزش به آن اختصاص داده می‌شود.
- ۴ از متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش نیست.

(کنکاشی - ترکیبی)

۲۷۶. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱ محرک‌ها عامل تحریک گیرنده‌های حسی هستند و محیط ما سرشار از انواع گوناگون آن‌ها است.
- ۲ روان‌شناسان دریافت نور از اجسام محیطی را به‌عنوان یکی از فرایندهای شناخت پایه طبقه‌بندی می‌کنند.
- ۳ فرایندی که به ما کمک می‌کند تا احساس‌های خود را سازمان دهیم و با واقعیت‌های احساس‌شده آشنا شویم، ادراک نام دارد.
- ۴ وقتی ما به سطحی از شناخت می‌رسیم که می‌توانیم بگوییم چه چیز را احساس می‌کنیم، یکی از انواع شناخت پایه شکل گرفته است.

(مفهومی)

۲۷۷. چندوجهی بودن سازه هوش که موجب تعریف آن به شیوه‌های گوناگون می‌شود، بیانگر چیست؟

- ۱ دستیابی همه افراد به برداشت یکسان از مفهوم هوش را غیرممکن می‌سازد.
- ۲ نیاز به ارائه تعریف دقیق، روشن و قابل‌اندازه‌گیری به‌منظور بررسی علمی آن را رد نمی‌کند.
- ۳ امکان تکرار یافته‌های به‌دست‌آمده از پژوهش‌های انجام‌شده در ارتباط با آن را کاهش می‌دهد.
- ۴ ضرورت به‌کارگیری روش‌های منحصربه‌فرد برای دستیابی به نتایج قابل قبول در ارتباط با آن را تأیید می‌کند.

(مفهومی - ترکیبی)

۲۷۸. موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از سطوح شناخت است؟

- نگهداری اطلاعات معنادار شده در ذهن
- طبقه‌بندی اجسام کروی و مثلث‌شکل در دو گروه مجزا
- انتساب چراغ قرمز به چراغ راهنمایی و رانندگی
- گزینش هم‌زمان دو نوع اطلاعات از میان اطلاعات دریافتی

- ۱ پایه - عالی - عالی - پایه
- ۲ عالی - عالی - پایه - عالی
- ۳ پایه - عالی - پایه - پایه
- ۴ عالی - پایه - عالی - پایه

۲۷۹. محققان برای بررسی ترس از مکان‌های بسته در یک پژوهش، افراد را در اتاق‌های بسته قرار داده و در مورد واکنش آن‌ها به گردآوری اطلاعات پرداختند.

(مفهومی)

کدام عبارت در ارتباط با روش به‌کارگرفته‌شده برای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش، درست است؟

- ۱ اطلاعات به‌دست‌آمده از طریق آن، منبع غنی برای تولید فرضیه است.
- ۲ اطلاعات به‌دست‌آمده در اجراهای متعدد آن به تشخیص یکسان منجر می‌شود.
- ۳ اطلاعات به‌دست‌آمده در مورد الگوهای رفتاری، حاصل پرسش مستقیم از افراد است.
- ۴ زمانی به کار می‌رود که استفاده از مشاهده مستقیم و پرسش‌های ازپیش‌تعیین‌شده امکان‌پذیر نباشد.

(مفهومی)

۲۸۰. روان‌شناسان در موارد زیر به ترتیب، کدام روش را برای جمع‌آوری اطلاعات به کار می‌گیرند؟

- یک پژوهشگر با محدودیت زمان برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد رفتار تعداد زیادی از افراد شرکت‌کننده در پژوهش مواجه است.
- محقق استفاده از روش ازپیش‌تعیین‌شده را برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد ادراک اشخاص از محیط‌های اجتماعی، مناسب نمی‌داند.
- روان‌شناسی روش جمع‌آوری مستقیم اطلاعات در مورد شدت، فراوانی و نیرومندی یک رفتار مشکل‌ساز را روش مناسبی می‌داند.

- ۱ مصاحبه - پرسش‌نامه - آزمون
- ۲ آزمون - مشاهده - مصاحبه
- ۳ مشاهده - مصاحبه - پرسش‌نامه
- ۴ پرسش‌نامه - مصاحبه - مشاهده

۲۸۱. یک پژوهشگر پرسش‌هایی را در حین جمع‌آوری اطلاعات به پرسش‌های قبلی خود اضافه نموده و به کار خود ادامه می‌دهد. در کدام عبارت به ویژگی روش

(مفهومی)

به‌کارگرفته‌شده توسط این پژوهشگر اشاره نشده است؟

- ۱ اطلاعات مربوط به دامنه‌ای از موضوعات غیرقابل مشاهده مستقیم را جمع‌آوری می‌کند.
- ۲ از طریق تعیین پرسش بعدی، پس از دریافت پاسخ‌های قبلی افراد، هدایت می‌شود.
- ۳ استفاده از آن، چگونگی اجرا و تفسیر آن، باید همراه با سایر روش‌ها انجام شود.
- ۴ گفت‌وگوی سازمان‌یافته‌ای است که در مسیر هدف مشخصی هدایت می‌شود.

دی ۱۴۰۱

آزمون سراسری داخل کانتور

۱۶۵۶. کدام مورد، به ترتیب مصداق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» است؟

- ۱) کودکان با هوش بالا در مدرسه با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند، استفاده مستمر از مهارت‌های کنترل خشم، پیامدهای مثبتی در زندگی خانوادگی دارد، اندازه‌گیری هوشبهر کودکان
- ۲) نوجوانان در تصمیم‌گیری با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند؟، روش تدریس مشارکتی موجب بهبود عملکرد حافظه دانش‌آموزان می‌شود، رشد شناختی کودکان
- ۳) پیامدهای منفی عدم استفاده از مهارت‌های تفکر چیست؟، روش‌های مؤثر بر کاهش استرس افراد چیست؟، رشد روانی - اجتماعی کودکان
- ۴) دلایل فراموشی مطالب درسی چیست؟، سبک‌های تصمیم‌گیری ناکارآمد چه پیامدهایی دارد؟، رشد روانی - اجتماعی کودکان

۱۶۵۷. کدام مورد، به ترتیب مربوط به «دوره رشد نوجوانی» و «دوره رشد کودکی» است؟

- ۱) استدلال منطقی براساس امور عینی - یادگیری و کاربرد راهبردهای تقویت حافظه
- ۲) به کارگیری مهارت‌های کنترل خشم برای مهار هیجانات - بی‌ثباتی و تحریک‌پذیری در بروز هیجانات
- ۳) تبدیل هیجانات کنترل‌نشده به رفتارهای مخرب - جهت دادن به هیجانات خود براساس واکنش دیگران
- ۴) داشتن توجه گزینشی و تمرکز بر اطلاعات مرتبط - توانایی در نظر گرفتن احتمالات مختلف در انجام کار

۱۶۵۸. کدام مورد در خصوص رشد درک اخلاقی، درست است؟

- ۱) رشد درک اخلاقی مربوط به موقعیت‌های شخصی و درون‌فردی است و فرایند و پیچیدگی تحول آن بستگی به عوامل محیطی همچون آموزش و پرورش دارد.
- ۲) نوجوانان به دلایل تغییرات فیزیولوژیک و هورمونی و استقلال از خانواده، تنها به مصالح خود اهمیت داده و به مسائل اخلاقی کم‌توجه هستند.
- ۳) رشد درک اخلاقی، مستقل از رشد شناختی است و در بسیاری از موارد، داشتن شناخت به رفتار اخلاقی منتهی می‌شود.
- ۴) کودکان پیش‌دبستانی بدون توجه به قصد و نیت افراد و بر مبنای پیامد و نتیجه عمل آن‌ها، قضاوت اخلاقی می‌کنند.

۱۶۵۹. هر کدام از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام مقوله کارکرد توجه است؟

- پیدا کردن حرف «ص» در بین یک پاراگراف حرف «س»
- گزارش کردن تعداد ضربان قلب بیمار آسیب مغزی هر ۵ دقیقه یک بار
- رد کردن محموله قاچاق داروهای روان‌گردان از ایستگاه بازرسی گمرک
- آمادگی نیروهای امداد برای وقوع زلزله در تهران
- ۱) جست‌وجو - گوش‌به‌زنگی - از دست دادن محرک هدف - گوش‌به‌زنگی
- ۲) تصمیم درست - ردیابی محرک هدف - گوش‌به‌زنگی - هشدار کاذب
- ۳) اصابت - ردیابی محرک هدف - گوش‌به‌زنگی - ردیابی محرک هدف
- ۴) جست‌وجو - گوش‌به‌زنگی - هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی

۱۶۶۰. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام منبع توجه است؟

- غزاله با مادرش قرار دارد و هر خانم چادری را که از دور می‌بیند، فکر می‌کند مادرش است.
- جلب توجه یک قالی‌باف به فرش‌هایی که در مسجد جامع شهر پهن شده است.
- یاسمین ۵ ساله در بین اسباب‌بازی‌ها، تنها ماشین‌های بزرگ و قرمز رنگ را انتخاب می‌کند.
- ۱) انتظارات افراد - سبک پردازش - اطلاعات موجود در حافظه
- ۲) سبک پردازش - انتظارات افراد - اطلاعات موجود در حافظه
- ۳) انتظارات افراد - اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش
- ۴) سبک پردازش - اطلاعات موجود در حافظه - انتظارات افراد

۱۶۶۱. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام عامل فراموشی است؟

- دانش‌آموزی که علاقه به درس و مدرسه ندارد، در یادآوری مطالب تدریس‌شده، عملکرد پایینی دارد.
- دبیری که به‌علت محدودیت زمانی، به‌صورت فشرده و پشت‌سرهم تدریس می‌کند.
- دانش‌آموزی که بدون راهنمایی گرفتن از معلم قادر به پاسخگویی سؤالات امتحانی نیست.
- دانش‌آموزی که به‌علت عدم مرور درس‌های تدریس‌شده در همان روز، مطالب درسی را فراموش می‌کند.
- ۱) عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات - اثر گذشت زمان - مشکلات نشانه‌های بازیابی
- ۲) عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - مشکلات نشانه‌های بازیابی - اثر گذشت زمان
- ۳) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - اثر گذشت زمان - تداخل اطلاعات
- ۴) عدم رمزگردانی - عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - اثر گذشت زمان

۱۶۶۲. نوع رمزگردانی در عبارات زیر، به ترتیب، کدام است؟

- روش دریافت مباحث درسی توسط دانش‌آموزان روشندل در کلاس درس
- خرید تلفن همراه مناسب براساس تبلیغات نصب‌شده در تابلوهای شهری
- به‌خاطر سپاری داستان کارتون مورد علاقه توسط کودک ۵ ساله
- حفظ کردن یک پلاک خودروی عبوری در خیابان

- ۱) شنیداری - دیداری - کلی - دیداری
- ۲) کلی - دیداری - جزئی - شنیداری
- ۳) جزئی - کلی - دیداری - شنیداری
- ۴) شنیداری - دیداری - جزئی - دیداری

۱۶۶۳. هر کدام از عبارات‌های زیر، به‌ترتیب، بیانگر کدام مرحله حل مسئله است؟

- معلمی که برای یادگیری بیشتر دانش‌آموزانش، به سراغ روش‌های تدریس فعال و مشارکتی می‌رود.
- روان‌شناسی که قبل و بعد از جلسات مشاوره، میزان اضطراب مراجعان خود را اندازه‌گیری می‌کند.
- فوتبالیستی که علاوه بر تمرینات منظم ورزشی که قبلاً داشته، به برنامه تغذیه و آرامش روانی خود نیز توجه می‌کند.
- دانش‌آموزی که از طریق مشورت با دیگران، اطلاعات خود در زمینه انتخاب رشته تحصیلی را افزایش می‌دهد.

- ۱) به‌کارگیری راه‌حل مناسب - ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - تشخیص مسئله
- ۲) اصلاح و بازبینی راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - تشخیص مسئله - به‌کارگیری راه‌حل مناسب
- ۳) ارزیابی راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب - انتخاب راه‌حل جایگزین - اصلاح و بازبینی راه‌حل
- ۴) ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب - انتخاب راه‌حل جایگزین

۱۶۶۴. هر کدام از موارد زیر، به‌ترتیب، با کدام‌یک از روش‌های حل مسئله هم‌خوانی دارد؟

- والدینی که برای خرید جهیزیه دخترشان ماهانه مبلغی را پس‌انداز می‌کنند.
- دانش‌آموزانی که برای یادگیری زبان انگلیسی به‌طور منظم در کلاس‌های آموزشی مؤسسه زبان شرکت می‌کنند.
- مادری که پس از مطالعه کتاب راهبردهای تربیتی مؤثر فرزندان، روش برخورد با فرزند ناسازگارش را اصلاح می‌کند.
- پدری که پس از پرس‌وجوی نظر همه اعضای خانواده، بهترین گزینه خرید خودرو را انتخاب می‌کند.

- ۱) تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی - اکتشافی
- ۲) اکتشافی - تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی
- ۳) اکتشافی - اکتشافی - تحلیلی - تحلیلی
- ۴) اکتشافی - تحلیلی - تحلیلی - اکتشافی

۱۶۶۵. هر کدام از موارد زیر، به‌ترتیب، به کدام ملاک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- سمانه شهریه کامل کلاس نقاشی را پرداخت کرده و علی‌رغم نارضایتی از آموزش، باز هم در کلاس شرکت می‌کند.
- امیر شاگرد اول کلاس است و به‌دلیل از دست ندادن جایگاه خود در کلاس، باز هم سخت مطالعه می‌کند.
- کامران با بررسی دقیق مشخصات و امکانات یک گوشی همراه از فروشگاه اینترنتی، اقدام به خرید آن می‌کند.
- ۱) مزیت - هزینه - مزیت ۲) هزینه - خطر - مزیت ۳) هزینه - مزیت - خطر ۴) خطر - هزینه - مزیت

۱۶۶۶. کدام موقعیت به تعارض گرایش - گرایش اشاره دارد؟

- ۱) دانش‌آموزی که جست‌وجو در شبکه‌های مجازی را دوست دارد، اما نمی‌خواهد به این خاطر مورد سرزنش اطرافیان قرار بگیرد.
- ۲) مادری که بین استخدام در یک شغل تمام‌وقت و سپردن فرزند شیرخوار خود به مهدکودک، باید یکی را انتخاب کند.
- ۳) نوجوانی که باید از بین داشتن خواب شبانه کافی یا تماشای پخش زنده مسابقه فوتبال در نیمه‌شب، یکی را انتخاب کند.
- ۴) فردی که کار خود را خیلی طاقت‌فرسا و با دستمزد کم می‌داند، اما در عین حال نمی‌خواهد بیکار باشد.

۱۶۶۷. هر کدام از عبارات‌های زیر، به‌ترتیب، با کدام گزینه ارتباط بیشتری دارد؟

- محمود و علی در مسابقات کشوری توانمند مدال و پاداش گرفتند، پس از آن، محمود تکواندو را کنار گذاشت ولی علی به‌دلیل علاقه، تکواندو را دنبال می‌کند.
- در بازی‌های آنلاین در فضای مجازی، جایزه افراد، دسترسی به مراحل بالاتر بازی است.
- بیشتر شاغلین بدون دریافت اضافه‌کاری حاضر نیستند خارج از ساعات اداری کار کنند.

- ۱) انگیزه‌ها توسط عوامل درونی و بیرونی ایجاد می‌شود. - در انگیزه درونی، منبع انگیزشی در خود فعالیت است. - در انگیزه بیرونی، عامل خارجی برانگیزاننده رفتار است.
- ۲) محمود دارای انگیزه درونی و علی دارای انگیزه بیرونی است. - در انگیزه درونی، منبع انگیزشی در خود فعالیت است. - در انگیزه بیرونی، عامل خارجی برانگیزاننده رفتار است.
- ۳) محمود دارای انگیزه بیرونی و علی دارای انگیزه درونی است. - در انگیزه بیرونی، لذت از انجام فعالیت مهم است. - در انگیزه درونی، جلب رضایت اطرافیان اهمیت دارد.
- ۴) تفاوت در شدت و جهت انگیزه‌ها است. - در انگیزه درونی، پاداش دیگران نقش تعیین‌کننده دارد. - در انگیزه بیرونی، لذت از فعالیت در خارج از وجود فرد قرار دارد.

۱۶۶۸. هر کدام از عبارات‌های زیر، به‌ترتیب، بیانگر کدام روش اسناد است؟

- شکست در مسابقات والیبال به‌دلیل قرعۀ دشوار و اشتباهات داوری
- شکست در مسابقات وزنه‌برداری به‌دلیل عدم شرکت منظم در تمرینات
- عدم پذیرش در مصاحبه استخدامی به‌دلیل سخت و غیر مرتبط بودن سؤالات

- ۱) پایدار بیرونی - پایدار درونی - ناپایدار بیرونی
- ۲) ناپایدار بیرونی - ناپایدار درونی - پایدار بیرونی
- ۳) ناپایدار درونی - ناپایدار بیرونی - پایدار درونی
- ۴) ناپایدار بیرونی - پایدار بیرونی - ناپایدار درونی

۱۶۶۹. هر کدام از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام نوع مقابله سازگار است؟

- برخی از زوج‌های جوان برای رویارویی بهتر با چالش‌های زندگی مشترک، از خدمات روان‌شناسی استفاده می‌کنند.
- دانشجویان پروژه‌های تحقیقاتی بلندمدت را به چند بخش تقسیم کرده و مرحله‌به‌مرحله، آن را انجام می‌دهند.
- گاهی در نابسامانی‌های اجتماعی، شاهد انتشار لطیفه‌های اجتماعی در فضای مجازی هستیم.

- ۱) مشورت و راهنمایی گرفتن - کاربرد روش‌های منطقی - تفریح و سرگرمی
- ۲) استفاده از مهارت حل مسئله - برنامه‌ریزی‌بندی‌شده - کنترل منبع استرس
- ۳) استفاده از مهارت حل مسئله - کاربرد روش‌های منطقی - دریافت حمایت اجتماعی
- ۴) مشورت و راهنمایی گرفتن - استفاده از مهارت حل مسئله - استفاده از حس شوخ‌طبعی

۱۶۷۰. درستی یا نادرستی موارد زیر، به‌ترتیب، کدام است؟

- برخی از فشارهای روانی موجب بهبود عملکرد فرد می‌شود.
- هنگام فشار روانی، فرد توانایی خود را بیشتر از موقعیت ارزیابی می‌کند.
- ترس و عصبانیت، از علائم شناختی فشار روانی هستند.
- رویارویی با شرایط و موقعیت‌های تازه زندگی، موجب فشار روانی می‌شود.

- ۱) درست - نادرست - درست - نادرست
- ۲) نادرست - درست - درست - نادرست
- ۳) درست - نادرست - نادرست - درست
- ۴) نادرست - درست - درست - نادرست

سؤالات کنکور - درس روان‌شناسی - تیرماه ۱۴۰۲

۶۶. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، به کدام هدف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟

- استفاده از روش‌ها و فنون تقویت حافظه
- ویژگی‌های حافظه کاری در نظام شناختی انسان
- برآورد عملکرد حافظه، یک هفته پس از به خاطر سپردن مطالب
- علل فراموشی مطالب درسی در جلسه آزمون

- ۱ تبیین - توصیف - کنترل - تبیین
۲ تبیین - مشاهده - کنترل - توصیف
۳ کنترل - مشاهده - پیش‌بینی - تبیین
۴ کنترل - توصیف - پیش‌بینی - تبیین

۶۷. مینا یک ماه دیگر ۱۵ ساله می‌شود. درستی یا نادرستی هر یک از ویژگی‌های زیر در خصوص او به ترتیب کدام است؟

- از لحاظ هیجانی باثبات و دارای خودکنترلی زیاد است.
- از واقعیت‌های عینی و آشکار فراتر رفته و به احتمالات فکر می‌کند.
- نسبت به گذشته، زمان کمتری را با همسالان خود سپری می‌کند.
- دیدگاه واقع‌بینانه‌ای در مورد توانایی‌های خود دارد.

- ۱ درست - درست - درست - درست
۲ درست - نادرست - درست - نادرست
۳ نادرست - نادرست - نادرست - درست
۴ نادرست - درست - درست - نادرست

۶۸. درستی و نادرستی عبارت‌های زیر، در رابطه با دوره کودکی اول، به ترتیب کدام است؟

- از بین دو خوراکی با مقدار یکسان، خوراکی که ظاهراً حجم بیشتری دارد را انتخاب می‌کنند.
- در تشخیص اخلاقی بودن یک عمل، به قصد و نیت افراد توجه می‌کنند.
- براساس ویژگی‌های کیفی، به دریافت و فهم محرک‌ها می‌پردازند.
- علاقه‌مندند در کنار همسالان باشند و گروهی بازی کنند.

- ۱ درست - درست - درست - نادرست
۲ نادرست - نادرست - درست - درست
۳ درست - نادرست - نادرست - نادرست
۴ نادرست - درست - درست - نادرست

۶۹. آرمان قرار است در یک مطالعه آزمایشی شرکت کند که در آن شدت هیچ‌یک از محرک‌های حسی به اندازه‌ای نیست که بتواند حواس

پنج گانه او را تحریک کند. کدام مورد در خصوص تجربه آرمان از این شرایط درست است؟

- ۱ این شرایط باعث ایجاد احساس عاطفی آزاردهنده در او می‌شود.
۲ به راحتی می‌تواند این شرایط را برای ساعات طولانی تجربه کند.
۳ بعد از طی چند ساعت، این شرایط برای او یکنواخت و عادی می‌شود.
۴ شیوه ارائه محرک‌ها باعث می‌شود که نسبت به شرایط، خوگیری پیدا کند.

۷۰. درستی و نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- از بین محرک‌های محیطی مختلف، محرک‌هایی که به‌طور مداوم و پیوسته ارائه می‌شوند، بیشتر انتخاب می‌شوند.
- در فعالیت‌های هدفمند که دارای اهمیت بالایی برای فرد هستند، شکل‌گیری خوگیری کمتر است.
- انگیزتگی ذهنی باعث ایجاد توجه مستمر و باثبات در انجام فعالیت می‌شود.
- تمرکز بر محرک‌هایی که دارای ویژگی‌های متنوع و متغیر هستند، دشوارتر است.

- ۱ درست - نادرست - درست - درست
۲ نادرست - درست - درست - نادرست
۳ نادرست - درست - نادرست - نادرست
۴ درست - نادرست - نادرست - درست

۷۱. هر یک از موارد زیر، به ترتیب، بیانگر کدام مورد است؟

- از دلایل اصلی ناتوانی در یادآوری اطلاعات ذخیره‌شده در حافظه کوتاه‌مدت است.
- حافظه‌ای با ظرفیت نامحدود که در آن اطلاعات به‌صورت شنیداری و دیداری رمزگردانی می‌شوند.
- یادآوری اشتباه رویداد شخصی که اصلاً رخ نداده است.
- یکی از روش‌های بهسازی حافظه، استفاده از اینفوگراف (متن تصویری) است.

- ۱ گذشت زمان - حسی - حذف کردن - مطالعه چندحسی
۲ عدم رمزگردانی - بلندمدت - اضافه کردن - ساماندهی مطالب
۳ تداخل اطلاعات - کوتاه‌مدت - حذف کردن - ساماندهی مطالب
۴ جایگزینی اطلاعات جدید - حسی - اضافه کردن - مطالعه چندحسی

۷۲. هر کدام از فعالیت های زیر، با کدام نوع حافظه مرتبط است؟

- تمرکز روی موضوع و طراحی جملات مناسب در ذهن، برای نوشتن انشا
- حفظ شعر برای شرکت در مسابقه شاعره
- توجه به پیش فرض ها و فرمول های مرتبط در جریان حل یک مسئله
- یادگیری و حفظ مطالب درسی برای شرکت در کنکور
- به خاطر آوردن نام معلم کلاس اول دبستان

- ۱) کاری - معنایی - بلندمدت - کاری - بلندمدت
- ۲) کاری - بلندمدت - کاری - معنایی - بلندمدت
- ۳) کوتاه مدت - کاری - بلندمدت - کاری - رویدادی
- ۴) کوتاه مدت - رویدادی - کوتاه مدت - بلندمدت - رویدادی

۷۳. عرفان درگیر حل یک مسئله است. کدام مورد در خصوص او درست است؟

- ۱) محدودیتی از لحاظ توانایی و امکانات در حل مسئله ندارد، اما باید آن ها را به دقت شناسایی کند.
- ۲) در صورتی که نتواند مسئله را حل کند، دچار حالت عاطفی ناخوشایند تعارض و به دنبال آن پرخاشگری می شود.
- ۳) یادگیری هایی که از حل مسئله های گذشته کسب کرده است را می تواند به موقعیت حل مسئله فعلی تعمیم دهد.
- ۴) با استفاده از روش های حل مسئله اکتشافی که براساس قواعد منطقی و شرایط واقعی است، می تواند راه حل مناسب را پیدا کند.

۷۴. در صورتی که یک مسئله فاقد ویژگی های زیر باشد، به ترتیب چه پیامدهایی حاصل می شود؟

- تحت کنترل بودن
- مشخص بودن موقعیت مبدأ
- هدفمندی
- شناسایی توانایی های فردی

- ۱) احتمال کم انتخاب راه حل های مناسب - عدم شناسایی موانع احتمالی - درک ناقص از مسئله - استفاده از راه حل های غیرمنطقی
 - ۲) عدم آگاهی به روند حل مسئله - عدم شناسایی توانمندی ها - عدم انتخاب راه حل های منطقی - عدم شناسایی موانع احتمالی
 - ۳) احتمال کم انتخاب راه حل مناسب - عدم شناسایی توانمندی ها - درک ناقص از مسئله - عدم شناسایی موانع احتمالی
 - ۴) عدم درگیری با مسئله - عدم شناسایی موانع احتمالی - ناتوانی در انتخاب راه حل های منطقی - استفاده از روش های غیرمنطقی
۷۵. مهیار در نظر دارد تا در دانشگاه، رشته حقوق را برای تحصیل انتخاب کند. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام مرحله تصمیم گیری است؟
- شناسایی رشته های تحصیلی علوم انسانی در دانشگاه ها
 - انتخاب رشته تحصیلی حقوق

- بررسی ویژگی های رشته های تحصیلی از نظر نوع دانشگاه، بازار کار، محتوای دروس و ...
 - بررسی میزان رضایت از تحصیل در رشته حقوق و نمرات درسی او در دانشگاه
- ۱) دوم - چهارم - سوم - هفتم
 - ۲) اول - چهارم - پنجم - ششم
 - ۳) دوم - پنجم - سوم - هفتم
 - ۴) اول - پنجم - سوم - ششم

۷۶. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام مورد هم خوانی بیشتری دارد؟

- توجه به همه راه های احتمالی رسیدن به هدف
 - انتخاب مناسب ترین راه رسیدن به هدف
 - یافتن تنها راهکار برای نیل به هدف
 - توجه به موضوع انتخاب بین راه های موجود
- ۱) تصمیم گیری - تصمیم گیری - حل مسئله - تصمیم گیری
 - ۲) تصمیم گیری - حل مسئله - تصمیم گیری - حل مسئله
 - ۳) حل مسئله - حل مسئله - تصمیم گیری - تصمیم گیری
 - ۴) حل مسئله - تصمیم گیری - حل مسئله - حل مسئله

۷۷. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام مورد هم خوانی بیشتری دارد؟

- می خواهم در آینده وکیل بشوم، برای همین خوب درس می خوانم.
 - از آنجا که به یادگیری مطالب علمی علاقه مندم، در مدرسه نمرات بالایی می گیرم.
 - چون دوست دارم در آینده طلاساز شوم، درس خواندن برایم چندان اهمیتی ندارد.
 - من استعداد ریاضی ندارم و هر قدر هم تلاش کنم آن را یاد نمی گیرم.
- ۱) انجام کار برای دستیابی به هدف - اجتناب از بیراهه رفتن - اسناد به عوامل قابل کنترل
 - ۲) انجام کار برای دستیابی به هدف - انگیزه درونی - هدفمندی - اسناد به عوامل غیرقابل کنترل
 - ۳) هدفمندی - انجام کار بر مبنای علاقه شخصی - نداشتن هدف - اسناد به عوامل درونی
 - ۴) اجتناب از بیراهه رفتن - انگیزه درونی - ناهماهنگی شناختی - اسناد به عوامل بیرونی

۷۸. دانش آموزی که معتقد است درشش خیلی خوب است، ولی در درس ریاضی عملکرد خوبی ندارد، در توجیه می گوید: ریاضی در زندگی واقعی

کاربردی نداشته و چندان مهم نیست. توجیه این دانش آموز با کدام یک از موارد زیر مرتبط است؟

- ۱) برای از بین بردن ناهماهنگی شناختی، فرد رفتارش را تغییر می دهد تا با نگرشش هماهنگ شود.
- ۲) ارزیابی فرد متأثر از عوامل محیطی است که در آن قرار دارد و بسته به آن، رفتار خود را تغییر می دهد.
- ۳) می تواند با فراخوانی موارد مثبت پیرامون رفتار خود، رفتارهای متناقض را کنترل کرده و به سازگاری برسد.
- ۴) برای از بین بردن تنش ناشی از ناهماهنگی شناختی، از دلایلی استفاده می کند تا رفتار و شناختش را با هم سازگار کند.

۷۹. با توجه به پرسش نامه سبک زندگی، پاسخ «هرگز» به کدام یک از موارد زیر، نشان دهنده آسیب پذیر بودن سلامت روان فرد است؟

الف) حداقل چهار شب در هفته، ۷ - ۸ ساعت می خوابم.

ب) از مواد نیروزا استفاده می کنم.

ج) وقتی عصبانی هستم، احساسات خود را پنهان می کنم.

د) اغلب روزها به پیاده روی رفته و ورزش می کنم.

ه) ترجیح می دهم مشکلات زندگی ام را برای کسی بازگو نکنم.

- ۱) ب - ه ۲) ج - ه ۳) الف - د ۴) الف - ج

۸۰. درستی و نادرستی هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب کدام است؟

- مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که فرد معمولاً در برنامه زندگی خود استفاده می کند، در تعیین جایگاه او در پیوستار سلامتی نقش مهمی دارد.

- فشار روانی، نتیجه سازگاری (تعادل) ادراک شده بین الزامات یک موقعیت و توانایی های فرد است.

- افرادی که از مقابله های سازگارانه استفاده می کنند، با فشار روانی منفی مواجه نمی شوند.

- نداشتن تمرکز، از علائم شناختی در هر نوع تجربه فشار روانی است.

۱) درست - نادرست - نادرست - نادرست ۲) نادرست - درست - درست - نادرست

۳) درست - نادرست - درست - نادرست ۴) نادرست - درست - درست - درست